

Avrupa'da yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi

Yükseköğretim

Erasmus+

Hayatları zenginleştirir, zihinleri açar.

Avrupa'da yükseköğretimde yaygın ve sargin öğrenmenin geçerlemesi

Eurydice raporu

Bu belge Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı tarafından yayımlanmıştır (EACEA, Platformlar, Çalışmalar ve Analizler).

Lütfen bu yayını şu şekilde alıntılınız:

European Commission / EACEA / Eurydice, 2024. Validation of non-formal and informal learning in higher education in Europe. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı

Platformlar, Çalışmalar ve Analizler

Simon Bolivar Bulvarı 34 (Birim A6)

1049 Brüksel

BELÇİKA

E-posta: eacea-eurydice@ec.europa.eu

Web sitesi: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

Metin Nisan 2024'te tamamlanmıştır.

Kaynak belirtilmek kaydıyla çoğaltılmasına izin verilir.

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi, 2024

© Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı, 2024

Avrupa Komisyonu belgelerinin yeniden kullanım politikası, Komisyon belgelerinin yeniden kullanımına ilişkin 12 Aralık 2011 tarihli ve 2011/833/EU sayılı Komisyon Kararı ile uygulanır (OJ L 330, 14.12.2011, s. 39). Aksi belirtilmedikçe, bu belgenin yeniden kullanımına Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>) altında izin verilir. Bu, uygun alıntı yapılması ve herhangi bir değişikliğin belirtilmesi koşuluyla belgenin yeniden kullanımına izin verildiği anlamına gelir.

Avrupa Birliği'ne ait olmayan unsurların kullanımı veya çoğaltılması için ilgili hak sahiplerinden doğrudan izin alınması gerekebilir.

Kapak görseli: © Thodonal Photo / stock.adobe.com

Basılı

ISBN 978-92-9488-605-7

doi:10.2797/34504

EC-09-24-015-EN-C

PDF

ISBN 978-92-9488-604-0

doi:10.2797/296107

EC-09-24-015-EN-N

İçindekiler

Şekil tablosu	3
Kodlar ve kısaltmalar	4
Giriş	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1. Yükseköğretime alternatif bir erişim yolu olarak yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi	10
2. Yaygın ve sargın öğrenmenin yükseköğretim eğitim gerekliliklerini yerine getirmenin bir yolu olarak geçerlemesi	12
3. Geçerli kılınabilecek öğrenme faaliyetleri	15
4. Kalite güvence süreçleri	16
Sonuç	18
Referanslar	20
Ekler	21
Teşekkür	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

Şekil tablosu

Şekil 1: Yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoluyla lisans eğitime erişimin yasal imkanı, 2023/2024	10
Şekil 2: Yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoluyla lisans eğitimi gerekliliklerinin yerine getirilmesine ilişkin yasal imkan, 2023/2024	12
Şekil 3: Yükseköğretimde yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesi kapsamında onaylanabilecek öğrenme faaliyetleri, 2023/2024	15
Şekil 4: Yükseköğretim kalite güvence prosedürleri içerisinde yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesini açıkça ele alan üst düzey (ulusal) yönlendirme belgelerinin varlığı, 2023/2024	17

Kodlar ve kısaltmalar

Ülke kodları

EU	Avrupa Birliği			AEA ve aday ülkeler	
BE	Belçika	LV	Letonya	BA	Bosna-Hersek
BE fr	Belçika – Fransız Topluluğu	LT	Litvanya	CH	İsviçre
BE nl	Belçika – Flaman Topluluğu	LU	Lüksemburg	IS	İzlanda
BG	Bulgaristan	HU	Macaristan	LI	Lihtenştayn
CZ	Çekya	MT	Malta	ME	Karadağ
DK	Danimarka	NL	Hollanda	MK	Kuzey Makedonya
DE	Almanya	AT	Avusturya	NO	Norveç
EE	Estonya	PL	Polonya	RS	Sırbistan
IE	İrlanda	PT	Portekiz	TR	Türkiye
EL	Yunanistan	RO	Romanya		
ES	İspanya	SI	Slovenya		
FR	Fransa	SK	Slovakya		
HR	Hırvatistan	FI	Finlandiya		
IT	İtalya	SE	İsveç		
CY	Kıbrıs				

Diğer kodlar

:	Veri mevcut değil	–	Uygulanamaz
---	-------------------	---	-------------

Kısaltmalar

AKTS	Avrupa Kredi Transferi ve Biriktirme Sistemi
ESG	Avrupa Yükseköğrenim Alanında Kalite Güvencesine Yönelik Standartlar ve Yönergeler
E&T	eğitim ve öğretim
AB	Avrupa Birliği
HEI	yükseköğrenim kurumu
BIT	bilgi ve iletişim teknolojileri

Giriş

İnsanlar bilgi ve becerileri çeşitli yollarla edinirler. Yaygın bir yol, eğitim ve öğretim kurumlarında yapılandırılmış programları takip etmektir. Bu tür programlar genellikle edinilen yeterlilikleri doğrulayan bir sertifika veya yeterlilikle sonuçlanır. Ancak öğrenme daha az yapılandırılmış da olabilir. Söz konusu durumu, eğitim ve öğretim kurumlarının dışında, örneğin işyerlerinde veya bireylerin mesleki olmayan faaliyetlerinde gerçekleştirebilir.

Avrupa Birliği'nin yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine ilişkin faaliyetleri

Avrupa Birliği (AB), farklı öğrenme türlerini değerli kılmayı amaçlayan eylemleri destekler. Bunun arkasındaki fikir, farklı öğrenme bağlamlarında edinilen bilgi ve becerilerin onaylanmasının bireyler üzerinde çeşitli olumlu etkileri olabileceğidir. Örneğin, insanların işgücü piyasasındaki şanslarını artırabilir veya daha fazla öğrenme isteklerini destekleyebilir.

Farklı öğrenme türlerinin geçerliliğini kavramsallaştırırken, AB yönlendirme belgeleri 'örgün öğrenme', 'sargın öğrenme' ve 'yaygın öğrenme' olmak üzere üç ana kavrama atıfta bulunur ve bunlar aşağıdaki gibi tanımlanır ⁽¹⁾.

Örgün öğrenme, özellikle öğrenmeye adanmış, organize ve yapılandırılmış bir ortamda gerçekleşen ve genellikle sertifika veya diploma şeklinde bir yeterliliğin verilmesiyle sonuçlanan öğrenmeyi ifade eder.

Yaygın öğrenme, bir tür öğrenme desteğinin mevcut olduğu planlı faaliyetler yoluyla gerçekleşen öğrenme anlamına gelir. Bu tür öğrenme, erken okul terk edenler için iş becerileri, yetişkin okuryazarlığı ve temel eğitim kazandırma programlarını kapsayabilir. Ayrıca, yaygın öğrenmenin yaygın vakaları arasında şirket içi eğitim, yapılandırılmış çevrimiçi öğrenme (örneğin açık eğitim kaynaklarından yararlanarak) ve sivil toplum kuruluşları tarafından düzenlenen kurslar yer alır.

Sargın öğrenme, iş, aile veya boş zamanlarla ilgili günlük faaliyetlerden kaynaklanan öğrenmeyi kapsar, hedefler ve zaman veya öğrenme desteği açısından organize edilmez veya yapılandırılmaz. Bu tür öğrenme, öğrencinin bakış açısından istemsiz olabilir. Sargın öğrenme yoluyla edinilen öğrenme çıktılarına örnek olarak yaşam ve iş deneyimleri aracılığıyla edinilen beceriler, iş yerinde edinilen proje yönetimi becerileri veya BİT becerileri, başka bir ülkede bulunma sırasında öğrenilen diller ve edinilen kültürlerarası beceriler, iş dışında edinilen BİT becerileri, gönüllülük, kültürel faaliyetler, spor, gençlik çalışmaları ve evdeki faaliyetler (örneğin bir çocuğun bakımı) yoluyla edinilen beceriler verilebilir.

Tüm öğrenme türlerinin tanınmasını teşvik eden temel AB politika belgesi, yaygın ve sargın öğrenmenin doğrulanmasına ilişkin 2012 Konsey tavsiyesidir ⁽²⁾.

(1) Verilen tanımlar, [yaygın ve sargın öğrenmenin geçerliliğine ilişkin 20 Aralık 2012 tarihli Konsey tavsiye kararı](#), 2012/C 398/01'de yer alan tanımların kısaltılmış versiyonlarıdır.

(2) Aynı eser

Bu tavsiye kararı, AB Üye Devletlerini 'en geç 2018'e kadar, ulusal koşullar ve özellikler doğrultusunda ve uygun gördükleri şekilde, yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesine yönelik düzenlemeleri hayata geçirmeye' davet etmiştir ⁽³⁾. Ulusal geçerleme düzenlemelerinin tasarımı, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine yönelik Avrupa kılavuz ilkeleri (Cedefop, 2009; 2015; 2023) tarafından desteklenmiş ve ülkelerin bu alandaki ilerlemeleri, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine ilişkin Avrupa envanterinin müteakip baskılarında haritalandırılmıştır ⁽⁴⁾.

Yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi

Tüm öğrenme biçimlerinin geçerlemesi sadece genel bir tema olarak değil, aynı zamanda farklı sektörlerle ilişkili olarak da teşvik edilmiştir. Örneğin, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine ilişkin Avrupa envanteri, 'eğitim', 'işgücü piyasası' ve 'üçüncü sektör' olmak üzere üç sektördeki geçerleme düzenlemelerini haritalandırır ⁽⁵⁾. Aynı kaynak, eğitim sektörünü yükseköğretim de dahil olmak üzere birkaç farklı alana ayırır. Diğer bir deyişle, yükseköğretim, geçerleme politikaları ve uygulamaları için oldukça spesifik ve sınırlandırılmış bir alan olarak görünür. Bu sektördeki geçerleme, Avrupa genelinde yükseköğretim sistemlerine daha fazla tutarlılık getirmeyi amaçlayan hükümetler arası bir süreç olan Bologna Süreci kapsamında da vurgulanmış ve teşvik edilmiştir.

Bologna Süreci, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesini 'önceki öğrenmenin tanınmasına' atıfta bulunarak kavramsallaştırır. Bu ifade Bologna Süreci'nde daha 2003 yılında, yükseköğretimden sorumlu bakanlar tebliğlerinde 'önceki öğrenmelerin tanınması da dahil olmak üzere yükseköğretim düzeyinde yaşam boyu öğrenme olanaklarını geliştirmek için' adımlar atılması gerekliliğinin altı çizildiğinde ortaya çıkmıştır ⁽⁶⁾. Bu fikir 2005 yılında bakanlar tarafından 'yükseköğretim programlarına erişim ve bu programların unsurları olarak mümkün olan yerlerde yaygın ve sargın öğrenme de dahil olmak üzere önceki öğrenmenin tanınmasını geliştirmek için yükseköğretim kurumları ve diğerleriyle birlikte çalışılması' ⁽⁷⁾ şeklinde daha da geliştirilmiştir. 2009 yılında bakanlar 'hayat boyu öğrenmeye yönelik başarılı politikaların, bilgi, beceri ve yeterliliklerin örgün, yaygın veya sargın öğrenme yollarıyla edinilip edinilmediğine bakılmaksızın öğrenme çıktıları temelinde önceki öğrenmenin tanınmasına yönelik temel ilke ve usulleri içereceğini' belirtmiştir ⁽⁸⁾. Son olarak, 2015 yılında bakanlar 'yükseköğretim programlarına erişim sağlamak ve önceki öğrenmelere dayalı yeterliliklerin verilmesini kolaylaştırmak amacıyla önceki öğrenmelerin tanınmasının önündeki engelleri kaldırma' niyetlerini belirtmiştir ⁽⁹⁾.

Yukarıdakileri takiben, Bologna Süreci, 1) yükseköğretime erişim sağlamak (geleneksel erişim kriterlerine uymayanlar için) ve 2) bir yükseköğretim

⁽³⁾ Aynı eser, s. 3.

⁽⁴⁾ Envanter 2004, 2005, 2008, 2010, 2014, 2016, 2018 ve 2023 yıllarında hazırlanmıştır ve şu adresten incelenebilir: <https://www.cedefop.europa.eu/en/projects/validation-non-formal-and-informal-learning>.

⁽⁵⁾ Bu durum envanterin çeşitli baskıları, özellikle de en son baskıları için geçerlidir (bkz: <https://www.cedefop.europa.eu/en/projects/validation-non-formal-and-informal-learning>).

⁽⁶⁾ 'Avrupa Yükseköğretim Alanının Gerçekleştirilmesi'. Berlin'de 19 Eylül 2003 tarihinde düzenlenen Yükseköğretimden Sorumlu Bakanlar Konferansı Tebliği, s. 6.

⁽⁷⁾ Avrupa Yükseköğretim Alanı – Hedeflere Ulaşmak. Avrupa Yükseköğretimden Sorumlu Bakanlar Konferansı Bildirisi, Bergen, 19 – 20 Mayıs 2005, s. 3.

⁽⁸⁾ Bologna Süreci 2020 – Yeni on yılda Avrupa Yükseköğretim Alanı Avrupa Yükseköğretimden Sorumlu Bakanlar Konferansı Bildirisi, Leuven ve Louvain-la-Neuve, 28 – 29 Nisan 2009, s. 3.

⁽⁹⁾ Erivan Bildirisi, s. 4.

yeterliliğinin verilmesini kolaylaştırmak (örgün yükseköğretim programları dışında belirli bilgi ve becerileri edinmiş olanlar için) için bir araç olarak her türlü öğrenmenin tanınmasını (geçerlemesi) teşvik eder.

Bu rapor hakkında

Bu rapor, Eurydice Ağı'nın⁽¹⁰⁾ bir parçası olan 37 eğitim sistemini kapsar ve Avrupa'daki yükseköğretim sistemlerinin yaygın ve sargın öğrenmeden elde edilen öğrenme çıktılarını tanıyıp tanımadığını ve nasıl doğruladığını inceler. Bologna Süreci kapsamında yayınlanan bakanlık tebliğlerinin içeriğine uygun olarak rapor, geçerlilik konusuna 1) yükseköğretime erişim ve 2) yükseköğretim eğitim gerekliliklerinin yerine getirilmesi olmak üzere iki açıdan yaklaşır, ancak bu iki alanın olası bir kombinasyonunu da dışlamaz.

Analiz, öncelikle 'yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi' (AB yönlendirme belgelerinde kullanılan terminoloji) konusuna atıfta bulunur. 'Önceki (yaygın ve sargın) öğrenmenin tanınması' veya 'tanınma' (Bologna Süreci'nde kullanılan terminoloji) ifadesi kullanıldığında, yukarıdaki terminoloji ile birbirinin yerine kullanılır. Burada esas olarak yükseköğretim derece programları ve kursları⁽¹¹⁾ olarak anlaşılan önceki örgün öğrenme ve bunun onaylanması analizde dikkate alınmaz.

Metin, her birine ülke verilerini içeren bir ekin eşlik ettiği dört kısa bölüm halinde yapılandırılmıştır.

Bilgilerin referans yılı 2023/2024 akademik yılıdır.

⁽¹⁰⁾ Tüm AB Üye Devletleri ve Bosna-Hersek, İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye. Eurydice Ağı'nın bir parçası olan ve genellikle Eurydice raporlarında yer alan iki eğitim sistemi olan Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu ve Arnavutluk bu raporda yer almaz. Eurydice Ağı'nın yeni üyeleri olan ve henüz karşılaştırmalı raporlara katılmayan Gürcistan, Moldova ve Ukrayna da bu raporda yer almaz. Bu rapor Eurydice Ağı'nın resmi çalışma programı dışında, Avrupa Beceriler Yılına bir ağ katkısı olarak hazırlanmıştır (bkz. https://year-of-skills.europa.eu/about_en). Raporun hazırlanmasına katkıda bulunan herkese raporun sonunda teşekkür edilir.

⁽¹¹⁾ Bu giriş bölümünde verilen AB tanımlarının da gösterdiği gibi örgün öğrenme, derece programları ve kurslardan daha geniş bir yelpazedeki öğrenme faaliyetlerini kapsar. Ancak bu raporda örgün öğrenme, bu tür programların/kursların diğer öğrenme faaliyetlerinden ayırt edilebilmesini sağlamak amacıyla esas olarak derece programları ve kurslar olarak anlaşılır.

1. Yükseköğretime alternatif bir erişim yolu olarak yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi

Yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesi, geleneksel kabul kriterlerine uymayan adayların potansiyel olarak yükseköğretime erişebilmeleri için önemli bir araçtır. Bu nedenle, geçirme süreci genellikle yükseköğretime alternatif (veya geleneksel olmayan) erişim yolları bağlamında tartışılır.

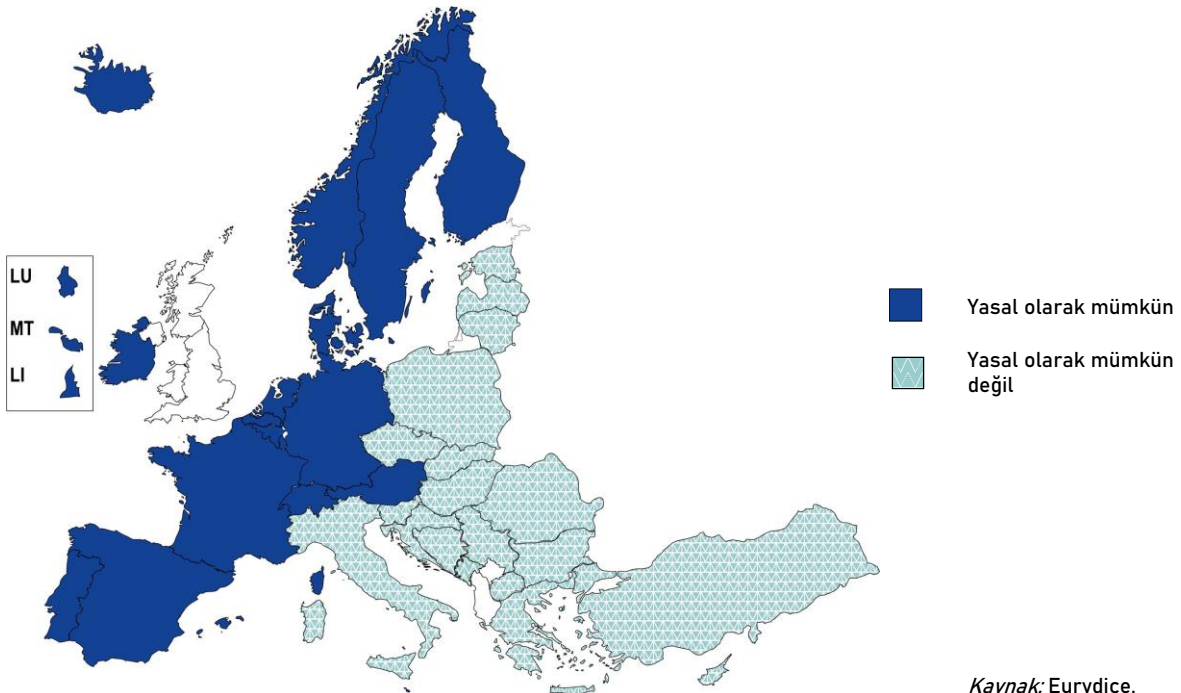
Yükseköğretime alternatif erişim yolları, genellikle geleneksel giriş şartlarına uymayan yükseköğretim adaylarını hedefleyen erişim yolları olarak anlaşılır. Bunun nedeni, ya kısa bir mesleki lise yolunu (yani yükseköğretime erişime izin vermeyen bir program) takip etmeleri ya da lise seviyesini tamamlamadan önce ilk eğitimlerini terk etmeleridir. Hiçbir yeteneğin geride bırakılmaması gerektiği fikrini destekleyen mevcut politika bağlamında, yükseköğretime giden geleneksel olmayan yollar teması özellikle dikkat çeker. Bu durum, düşük sosyoekonomik geçmişe sahip öğrenciler, yükseköğretime doğrudan erişim sağlamayan eğitim yollarında aşırı temsil edilme eğiliminde olduğundan daha da önemlidir (bkz. örneğin OECD, 2021). Yükseköğretimde çeşitliliği, eşitliği ve kapsayıcılığı artırmak için amaç, daha önceki resmi öğrenme başarılarından bağımsız olarak,

yükseköğretim çalışmalarını takip etme kapasitesine sahip olan herkese bunu yapma fırsatı sağlanması için kabul kriterlerini genişletmektir.

Yaygın ve sargın öğrenmenin geçerliliği, kabul sürecini genişletmenin ve yükseköğrenime erişimi genişletmenin en yaygın yoludur ve geleneksel olmayan öğrenci adaylarının örgün öğrenme bağamları dışında edindikleri bilgi ve becerilerin (örneğin çeşitli yaygın öğrenme faaliyetleri, mesleki deneyim, gönüllülük vb. yoluyla) tanınmasını ve onaylanmasını içerir. Bu doğrulama süreci sayesinde, geleneksel yükseköğretime giriş yeterliliklerine sahip olmayan adaylar da yükseköğretim çalışmalarına erişim sağlayabilir.

Şekil 1, lisans eğitime erişimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerliliği için yasal çerçeveleri tasvir eder. Şekilde de görüldüğü üzere, geleneksel giriş yeterliliklerine sahip olmayan öğrenciler, yaygın ve sargın öğrenme deneyimlerinin doğrulanması temelinde, başta Batı ve Kuzey Avrupa ülkeleri olmak üzere sadece 18 eğitim sisteminde (37 eğitim sisteminin) lisans eğitime erişim sağlayabilir.

Şekil 1: Yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoluyla lisans eğitime erişimin yasal imkanı, 2023/2024

Açıklayıcı notlar

Şekil sadece yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin geleneksel yükseköğretime giriş yeterliliklerinin yerini alabileceği durumları dikkate alır. Buna göre, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin geleneksel yükseköğretime giriş yeterliliklerine ek olarak geldiği durumlar (örneğin rekabetçi bir unsur olarak) dikkate alınmaz. Ayrıca, bu şekil, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerliliğinin yasal olarak sadece sanat, spor vb. programlar da dahil olmak üzere yetenek taramasının yaygın olarak kullanıldığı bazı özel programlara giriş için mümkün olduğu durumları dikkate almaz.

Ülke bilgileri için Ek 1'e bakınız.

Yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin mümkün olduğu sistemlerde bile, yasal çerçeveler bu erişim imkanına düzenleyici sınırlamalar getirebilir. İlk sınırlama türü, tüm yükseköğretim kurumlarının geleneksel olmayan öğrencilere bu şekilde erişim sağlayıp sağlayamayacağıdır. Bu sınırlama, öğrencilerin uygulamalı bilimler üniversitelerine yalnızca yaygın ve sargın öğrenmenin onaylanması yoluyla erişebildiği Avusturya'da uygulanır. İkinci olarak, eğitim makamları bu alternatif erişim yolundan faydalanabilecek öğrenci kategorilerini sınırlandırabilir. Bu durum, örneğin sadece 40 yaş üstü öğrencilerin bir geçirme prosedürünü takiben yükseköğretime erişebildiği İspanya'da ve asgari yaştan 23 olduğu Portekiz ve Norveç'te mevcuttur. Son olarak, önceki yaygın ve serbest öğrenme deneyiminin onaylanması, lisans eğitimine erişim için yeterli olmayabilir. Avusturya ve Portekiz'de, çoğu durumda, aday öğrenciler yükseköğretim çalışmalarına erişim sağlamak için ek bir giriş sınavını da geçmek zorundadır.

Bazı eğitim sistemleri, geçirme prosedürlerini tanımlamayı büyük ölçüde veya tamamen yükseköğretim kurumlarına bırakır. Bu özerklik, kurumların bu olanağı sunup sunmama kararına kadar uzanabilir (örneğin Malta, Hollanda veya İsviçre'de). Alternatif olarak, yükseköğretim otoriteleri, yükseköğretim kurumlarını geçirme prosedürlerini uygulamaya koymaya zorlayabilir, ancak kesin koşulları tanımlamayı onlara bırakabilir (örneğin İrlanda'da).

Geleneksel olmayan öğrencilerin yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesi yoluyla yükseköğretime erişimini mümkün kılan eğitim sistemlerinin çoğu, bunu yapmak için başka alternatif yollar da sunar. Alternatif erişim yollarına ilişkin daha eksiksiz bir resim sunmak amacıyla, bu bölümde yükseköğretime erişimin bu diğer alternatif yolları kısaca inceler.

Resmi giriş yeterlilikleri olmayan katılımcılar için bazı ülkeler bir giriş sınavı veya kabul sınavına girmeye olanağı sunar ⁽¹²⁾. Bu sınavlar Belçika'nın Fransız ve Flaman Toplulukları, Almanya (25 yaş üstü öğrenciler için), İspanya (25 ve 45 yaş üstü öğrenciler için iki farklı seçenek), Hollanda (21 yaş üstü öğrenciler için), Avusturya, Portekiz (23 yaş üstü öğrenciler için) ve İsviçre'de mevcuttur. İsveç, 2022 ve 2023'te en az 24 yaşında olan kişilere yönelik, yükseköğrenime kabul için temel uygunluk testi içeren bir pilot proje yürüttü. Bu örneklerin de gösterdiği gibi, bu tür kabul sınavları genellikle yetişkin öğrenciler için düzenlenir.

Bazı eğitim sistemleri hazırlık veya deneme yükseköğretim programları veya alternatif giriş yeterliliklerine götüren programlar düzenler. Belçika Flaman Topluluğu, Almanya, İrlanda, İspanya, Malta, İzlanda ve Lihtenştayn'da deneme veya hazırlık yükseköğretim programları mevcuttur. Öğrenciler, Danimarka (Yükseköğrenime Hazırlık Sınavı), Fransa (*Diplôme d'Accès aux Etudes Universitaires*) ve Lüksemburg'da (*Diplôme d'accès aux études supérieures*) belirli özel programları başarıyla tamamlayarak standart lise bitirme sertifikasından farklı olan ancak yükseköğrenime eşdeğer erişim sağlayan alternatif yeterlilikler elde edebilirler.

⁽¹²⁾ Bu, en yetenekli kişilere sunulan ve en çok sanat, spor vb. alanlarda yaygın olan özel yetenek sınavları ile karıştırılmamalıdır. Alternatif yollar olarak değerlendirilebilmesi için bu sınavların daha geniş bir öğrenci grubuna açık olması gerekir (örneğin tüm başvuru sahipleri veya belirli bir yaştan üzerindeki başvuru sahipleri).

2. Yaygın ve sargın öğrenmenin yükseköğretim eğitim gerekliliklerini yerine getirmenin bir yolu olarak geçerlemesi

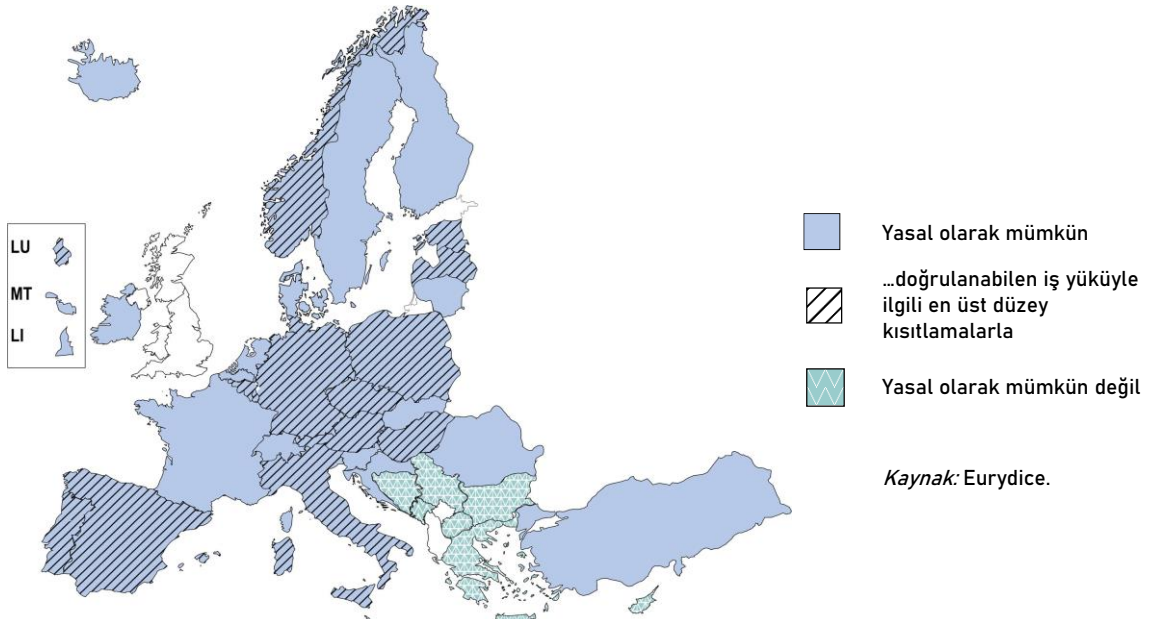
Önceki bölüm, yükseköğrenim çalışma programlarına erişimin bir yolu olarak yaygın ve sargın öğrenmenin geçerliliğini incelemiştir (geleneksel yükseköğrenim giriş şartlarına uymayan adaylar için). Yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesini kullanmanın bir başka yolu, öğrencileri belirli bir yükseköğrenim programı veya yeterlilik ile ilgili bilgi ve becerilere zaten sahip olduklarını göstermeleri halinde bazı (veya potansiyel olarak tüm) yükseköğrenim çalışma şartlarından muaf tutmaktır. Bu da, resmi yükseköğrenim derslerine zorunlu katılımı azaltabilir ve sonuç olarak çalışmaların yerine getirilmesini kolaylaştırabilir ve hızlandırabilir.

Şekil 2, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesini (tamamen veya kısmen) lisans eğitimi çalışma gereksinimlerini karşılamak için kullanılmasının yasal olarak mümkün olup olmadığını gösterir. Şekilden anlaşıldığı gibi 'yasal olasılık' kavramı farklı düzenleyici durumları kapsar. İlk olarak, üst düzey düzenlemelerin, yükseköğrenim kurumlarının öğrencilere geçerlilik fırsatları sağlamasını açıkça talep ederek veya açıkça izin vererek yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine açıkça atıfta bulunduğu durumları kapsar. İkinci olarak, üst düzey düzenlemelerin yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinden açıkça bahsetmediği, ancak

yükseköğrenim kurumlarının ilgili prosedürleri sağlamasına olanak tanıyan koşullar yarattığı durumları ifade eder. Örneğin, düzenlemeler, programların nasıl yürütüleceğini ve/veya öğrenme çıktıları değerlendirilirken hangi tür öğrenme faaliyetlerinin dikkate alınabileceğini belirlemenin yükseköğrenim kurumlarına bağlı olduğunu belirtebilir. Düzenlemeler yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesini açıkça kapsamadığında, (en azından bazı) yükseköğrenim kurumlarının ilgili politikaları ve prosedürlere sahip olduğuna dair kanıt varsa ülke 'yasal olarak mümkün' kategorisi altında gösterilir. Bu tür kanıtlar arasında yükseköğretim kurumlarının ilgili iç yönetmelikleri veya internet sitelerinde yayımlanan yönergeler de yer alabilir.

Yukarıdaki kavramsallaştırmayı göz önünde bulundurarak, Şekil 2, lisans eğitimi çalışma gereksinimlerini karşılamak için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin 30 Avrupa eğitim sisteminde (anket yapılan 37 sistemden) mümkün olduğunu gösterir. Bundan, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin, yükseköğrenim çalışmalarına erişimden ziyade yükseköğrenim çalışma gereksinimlerini karşılamak için daha yaygın olarak mümkün olduğu sonucu çıkar (Şekil 1 ve 2'yi karşılaştırınız).

Şekil 2: Yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoluyla lisans eğitimi gerekliliklerinin yerine getirilmesine ilişkin yasal imkan, 2023/2024

Açıklayıcı notlar

'Lisans eğitimi gerekliliklerini yerine getirmek için yasal imkan' ifadesine atıfta bulunurken, şekil iki olası yasal duruma işaret eder: 1) olasılık üst düzey (ulusal) düzenlemelerde açıkça belirtilmiştir veya 2) üst düzey (ulusal) düzenlemeler bu konuya atıfta bulunmaz, ancak yükseköğretim kurumlarında politikalar ve/veya uygulamalar mevcuttur (örneğin, bu alanı kapsayan iç düzenlemeler ve/veya yükseköğretim kurumlarının web sayfalarındaki ilgili bilgilerle gösterilmiştir).

'Onaylanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalara' atıfta bulunulurken, en üst düzeyde (yani ulusal veya sistem düzeyinde) belirlenen kısıtlamalar kastedilir. Diğer karar alma düzeylerinde (örneğin bölgesel, kurumsal) belirlenen kısıtlamalar dikkate alınmaz.

Ülke bilgileri için Ek 2'ye bakınız.

Şekil 2 ayrıca yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin genellikle onaylanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey (ulusal) kısıtlamalarla birlikte geldiğini gösterir. Söz konusu kısıtlamalar çoğunlukla çalışma gerekliliklerinin oranı (yüzdesi) ve/veya Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS) kredilerinin sayısı olarak ifade edilir. Örneğin, İspanya'da, iş ve mesleki deneyim onaylanabilir ve krediye dönüştürülebilir, ancak onaylama bir yükseköğretim programına ilişkin toplam kredi sayısının %15'ini geçemez. Belçika Fransız Topluluğu'nda, 'sosyal ilerleme eğitimi' (*enseignement de promotion sociale*) olarak bilinen yetişkin yükseköğretim sektöründe, geçerlilik lisansta 120 AKTS kredisini ve yüksek lisansta 60 AKTS kredisini geçemez. Çekya, daha önce tamamlanmış (derece elde etmek için olmayan) hayat boyu öğrenme yükseköğretim derslerinin onaylanmasına izin verir, ancak onaylama bir derece programına ilişkin toplam kredi sayısının %60'ını geçemez. Macaristan ise, bir programa ilişkin toplam kredi sayısının en az üçte birinin derece veren kurumda tamamlanması gerektiğini belirtir.

Üst düzey düzenlemelerde onaylanabilecek iş yüküne ilişkin herhangi bir kısıtlama belirtilmemesi, herhangi bir kısıtlama olmadığı anlamına gelmez. Aslında, kısıtlamalar daha düşük karar alma seviyelerinde, özellikle de yükseköğretim kurumları tarafından belirlenebilir. Örneğin, İrlanda'da ulusal olarak tanımlanmış bir kısıtlama yoktur, ancak yükseköğretim kurumları bu soruyu kendileri ele alır. Bunun bir örneği, kendi iç yönergelerinde ⁽¹³⁾ kurucu üniversitelerinin yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine dayalı olarak tam derece vermelerinin beklenmediğini belirten İrlanda Ulusal Üniversitesi'dir.

Yukarıdakileri takiben, ulusal geçerlilik kısıtlamalarının olmaması dikkatle yorumlanmalı ve yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine dayalı bir yükseköğretim derecesi elde etme (yaygın) olasılığı ile karıştırılmamalıdır. Açık bir geçerleme kısıtlaması olmayan üst düzey düzenlemelerin genellikle geçerleme düzenlemeleri yoluyla tam bir derece elde etme olasılığını belirtmediği düşünüldüğünde bu durum daha da geçerlidir. Fransa bu konuda bir istisnadır; üst düzey yönetmelikler onaylanabilecek iş yüküne ilişkin herhangi bir kısıtlama öngörmez ve aynı zamanda geçerlemenin ya bazı program unsurlarının tanınmasına yol açacak şekilde kısmi ya da bir yükseköğretim derecesi verilmesine yol açacak şekilde tam olabileceğini açıkça belirtir ⁽¹⁴⁾. Fransız ulusal makamları tarafından yayımlanan birleştirilmiş veriler, 2022 yılında yaklaşık 1.000 adayın tam geçerlilik temelinde lisans derecesi aldığını gösterir ⁽¹⁵⁾.

⁽¹³⁾ [İrlanda Ulusal Üniversitesi Dereceleri ve Yeterlilikleri: Önceki Öğrenmenin Tanınması](#), s. 5.

⁽¹⁴⁾ Fransa'daki geçerleme sistemine genel bir bakış ve yasal referanslar için, [yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesine adanmış bakanlık web sayfasına](#) bakınız.

⁽¹⁵⁾ Yükseköğrenimi kapsayan 2022 ulusal verileri için bkz. <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/fr/la-validation-des-acquis-de-l-experience-dans-l-enseignement-superieur-public-en-2022-94023>.

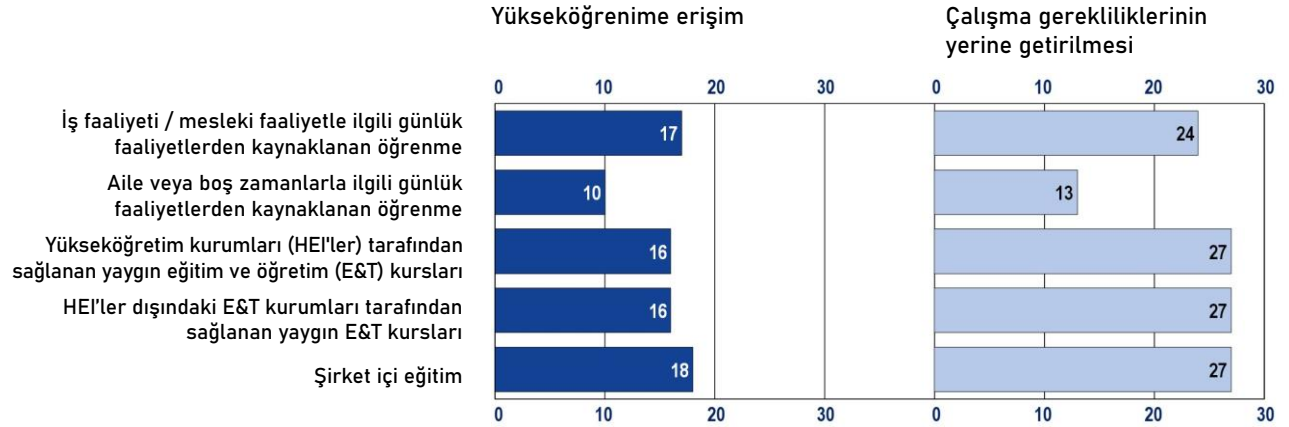
3. Geçerli kılınabilecek öğrenme faaliyetleri

Yaygın ve sargın öğrenme, birçok farklı öğrenme aktivitesini kapsayan genel terimlerdir. Yükseköğretim sistemleri öğrencilerin yaygın ve/veya sargın öğrenmeyi geçerlemelerine izin verdiğinde, belirli öğrenme aktivitelerine ayrıcalık tanıyabilirler.

Şekil 3, yaygın ve sargın öğrenme ile ilişkili bazı tipik öğrenme faaliyetlerini ifade eder. Bu şekil temelde 'sargın' olarak görülebilecek öğrenmeleri, yani işle ilgili günlük faaliyetlerden kaynaklanan öğrenmeleri ve aile veya boş zaman faaliyetleriyle ilişkili öğrenmeleri listeleterek başlar. Envanter, yükseköğretim kurumları tarafından sağlanan derece dışı kurslar, yükseköğretim kurumları dışındaki eğitim ve öğretim kurumları tarafından sağlanan kurslar ve işverenler tarafından sağlanan eğitimler de dahil olmak üzere farklı eğitim ve öğretim kursları ile devam eder.

Şekilde de görüldüğü üzere, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine izin veren yükseköğretim sistemlerinde (eğitime erişim ve/veya eğitim gerekliliklerinin yerine getirilmesi için), tanınabilen ve onaylanabilen öğrenme faaliyetleri genel olarak oldukça çeşitlidir. Daha spesifik olarak, çoğu yükseköğretim sistemi şekilde gösterilen öğrenme faaliyetlerinin tamamının veya tamamına yakınının geçerlemesine izin verir. Ancak, bir öğrenme türü yani aile veya boş zamanla ilgili günlük faaliyetlerden kaynaklanan öğrenme diğerlerine kıyasla daha az dikkate alınır. Bu durum hem yükseköğretim çalışmalarına erişim hem de çalışmalarda ilerleme için geçerlidir. Başka bir deyişle, yükseköğretim sistemleri iş temelli öğrenmeyi ve farklı (yaygın) eğitim ve öğretim kurslarını tanımaya oldukça açık görünür, ancak aile içinde ve/veya boş zamanlarda gerçekleşen öğrenmenin yükseköğretimle ilgili öğrenme çıktılarına yol açabileceğini kabul etmeye daha az isteklidir.

Şekil 3: Yükseköğretimde yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesi kapsamında onaylanabilecek öğrenme faaliyetleri, 2023/2024

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı notlar

Şeklin ilk kısmı yalnızca lisans eğitimi çalışmalarına erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin mümkün olduğu eğitim sistemlerini, yani 18 eğitim sistemini ele alır (bkz. Şekil 1). Şeklin ikinci kısmı yalnızca lisans çalışmalarında ilerlemek için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin mümkün olduğu sistemleri ele alır (bkz. Şekil 2). Şeklin ikinci kısmına gelince, ele alınan 30 yükseköğretim sisteminden yalnızca 29 sistem için veri mevcuttur.

Şekli besleyen ülke verileri için Ek 3'e bakınız.

Yukarıdaki genel modelin ardında, ne tür yaygın ve sargın öğrenmenin geçerli sayılabileceğini belirlemeye yönelik farklı ulusal yaklaşımlar bulunur. Bu bağlamda iki grup ülke ortaya çıkar: 1) üst düzey yönetmeliklerinde dikkate alınacak öğrenme faaliyetlerine ilişkin tanımlayıcı özelliklere yer vermeyenler ve 2) üst düzey yönetmeliklerinde bu

konuya ilişkin bazı detaylara yer verenler.

Finlandiya ilk yaklaşıma bir örnek teşkil eder. Bu yükseköğretim sisteminde, yönetmelikler tanınabilecek ve onaylanabilecek yaygın ve sargın öğrenme faaliyetlerini belirtmez. Dikkate alınacak ve/veya kabul edilecek öğrenmeyi belirlemek tamamen yükseköğretim kurumlarına bağlıdır ve bu da prensipte her tür öğrenme olabilir.

Çekya, Belçika Fransız Topluluğu ve Fransa, dikkate alınması gereken öğrenme faaliyetlerine ilişkin üst düzey düzenlemelerde daha açık ifadelerle karakterize edilen yaklaşımı gösterir. Geçerlemenin yalnızca çalışma gerekliliklerinin yerine getirilmesi için mümkün olduğu (ve yükseköğrenim çalışmalarına erişim için mümkün olmadığı) Çekya'da, üst düzey düzenlemeler yükseköğrenim kurumları tarafından sağlanan derece dışı yaşam boyu öğrenme kurslarının doğrulanmasını öngörür. Bu, bir derece programındaki bir öğrencinin daha önce derece dışı bir hayat boyu öğrenme kursunu tamamlamış olması halinde, böyle bir kursu kendi derece programı içerisinde geçerli kılabilceği anlamına gelir. Yönetmelikler, yükseköğretim kurumlarının dikkate alabileceği/almaması gereken diğer öğrenme faaliyetlerine atıfta bulunmaz. Belçika Fransız Topluluğu, daha geniş bir yelpazedeki öğrenme faaliyetlerine, yani daha önce tamamlanmış eğitim kurslarının yanı sıra kişisel ve mesleki deneyim yoluyla öğrenmeye atıfta bulunan yönetmeliklerle zıt bir örnek sunar. Fransa ise işle ilgili faaliyetlerle bağlantılı sargın öğrenmeye odaklanır. Bu durum özellikle, elde etmeyi hedefledikleri yükseköğretim derecesinin içeriğiyle ilgili en az 1 yıllık mesleki deneyimini belgeleyebilen tüm bireylere açık olan 'deneyimden öğrenmenin doğrulanması' (*validation des acquis de l'expérience*) programında öne çıkar.

Bu analiz, yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine izin veren ülkelerin aynı tür (veya yelpazedeki) öğrenme faaliyetlerinin geçerliliğini öngörmediğini gösterir. Dolayısıyla bu konuya ülkeler arası karşılaştırmalı bir perspektiften yaklaşırken biraz dikkatli olmak gerekir.

4. Kalite güvence süreçleri

Önceki bölümler, yasal olarak mümkün olduğunda, yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin Avrupa ülkelerinde oldukça farklı çerçevelere oturtulduğunu göstermiştir. Farklılıklar, bu alanın en üst düzey yetkililer tarafından ne ölçüde düzenlendiğinde ve düzenlendiği durumda doğrulama fırsatlarının kapsamı ve türünde yatar. Geçerleme düzenlemelerine sistem düzeyinde bir perspektiften bakıldığında, ulusal yükseköğretim kalite güvence ajanslarının kalite güvence prosedürlerinde yaygın ve/veya sargın öğrenimin geçerlemesinin uygulanmasını ele alıp almadıkları sorusu ortaya çıkar.

Şekil 4, yükseköğretimde kalite güvence prosedürlerini kapsayan en üst düzey (ulusal) yönlendirme belgelerinin yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesini açıkça ele alıp almadığına

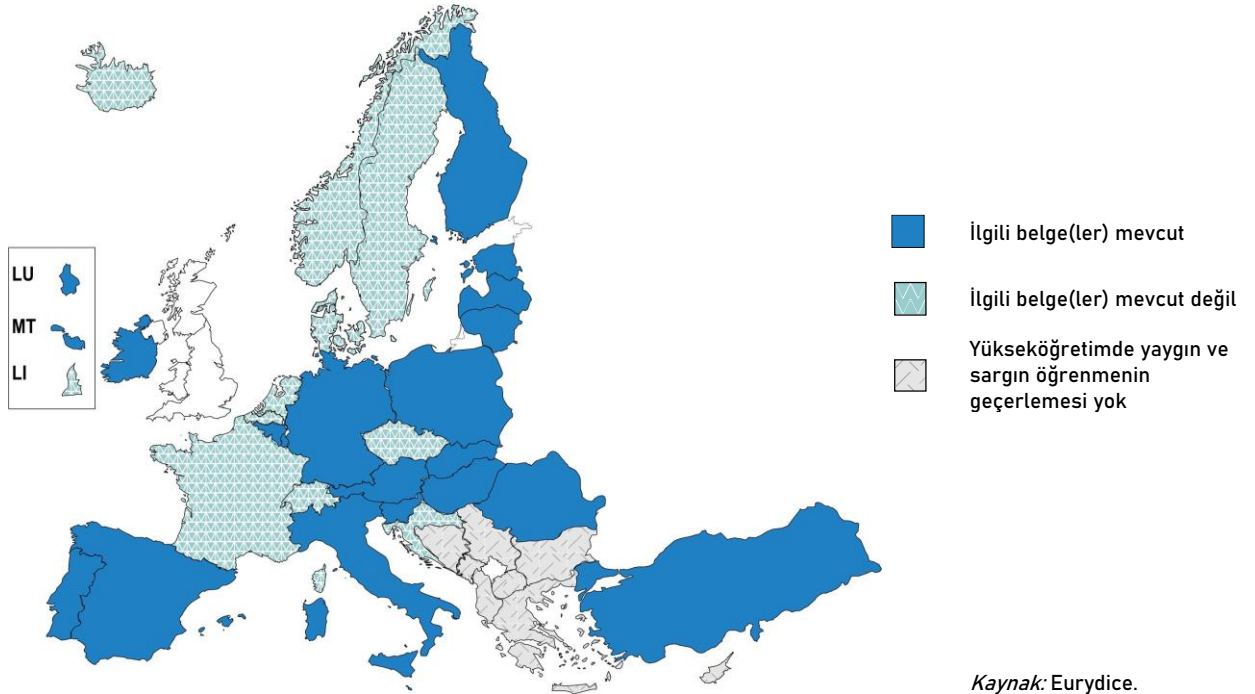
bakarak bu soruya yaklaşır. Şekilde gösterildiği gibi, bu tür açık referanslara sahip yönlendirme belgeleri 19 yükseköğretim sisteminde (yükseköğretime erişim ve/veya yükseköğretim çalışma gerekliliklerinin yerine getirilmesi için doğrulama düzenlemeleri olan 30

eğitim sistemi içinde) mevcuttur ⁽¹⁶⁾.

Söz konusu yönlendirme belgeleri çoğunlukla yükseköğretim kurumlarını yaygın ve sargın öğrenme de dahil olmak üzere farklı öğrenme türlerinin tanınması ve geçerlemesine yönelik prosedür ve düzenlemeleri tanımlamakla yükümlü kılar. Bu, kalite güvence ajanslarının genellikle belirli bir yaklaşım öngörmediği, bunun yerine yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması ve geçerlemesinin kurumsal politika ve düzenlemelerde öngörülmesini ve şeffaf ve adil kurallarla desteklenmesini sağlamaya odaklandığı anlamına gelir. Bu durum, yükseköğretim

kurumlarının İrlanda'da yükseköğretimin kalitesini denetleyen kurum olan Kalite ve Yeterlilikler İrlanda tarafından yayımlanan kalite güvence kılavuzlarına ⁽¹⁷⁾ uymak zorunda olduğu İrlanda örneği ile açıklanabilir. Kılavuz ilkeler, yükseköğretim kurumlarının öğrenci kabulü, ilerleme, ödüllerin tanınması ve belgelendirilmesi ile ilgili tüm alanları kapsayan önceden tanımlanmış ve yayımlanmış düzenlemelere sahip olması gerektiğini belirtir ⁽¹⁸⁾. Bu bağlamda, kılavuz ilkeler eğitim ve öğretim yeterliliklerinin, çalışma sürelerinin ve yaygın ve sargın öğrenme de dahil olmak üzere önceki öğrenmelerin adil bir şekilde tanınmasını sağlayan süreçler gerektirir.

Şekil 4: Yükseköğretim kalite güvence prosedürleri içerisinde yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesini açıkça ele alan üst düzey (ulusal) yönlendirme belgelerinin varlığı, 2023/2024

Açıklayıcı not

Ülke bilgisi için Ek 4'e bakınız.

⁽¹⁶⁾ Yükseköğretimde kalite güvencesi ile ilgili üst düzey (ulusal) yönlendirme belgeleri yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesini açıkça kapsamadığında, ilgili bazı kalite güvence mekanizmaları yine de mevcut olabilir. Örneğin, üst düzey yönlendirme belgeleri, daha genel olarak, [Avrupa Yükseköğrenim Alanında Kalite Güvencesine Yönelik Standartlar ve Yönergelerin](#) (ESG) ulusal düzeyde uygulanmasını teşvik edebilir. Bu da kurumsal düzeyde doğrulama uygulamalarının şeffaflığının artmasına katkıda bulunabilir. Çünkü ESG (s. 13), yükseköğretim kurumlarının 'yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması da dahil olmak üzere yükseköğretim yeterliliklerinin, çalışma sürelerinin ve önceki öğrenmenin adil bir şekilde tanınmasını' kapsayan düzenlemelere sahip olması gerektiğini belirterek bu alana açık atıflarda bulunur.

⁽¹⁷⁾ [QQI tarafından tüm sağlayıcıların kullanımına yönelik olarak geliştirilen yasal kalite güvence yönergeleri](#).

⁽¹⁸⁾ Kurumlar, yönetmeliklerini ve politikalarını geliştirirken, [ileri ve yüksek eğitim ve öğretimde önceki öğrenmenin tanınmasına ilişkin ülkeler ve operasyonel yönergeler](#) (2005) güvenilebilirler.

Kalite güvence ajansları, yükseköğretim kurumlarının yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine yönelik politikalara sahip olmalarını gerektiren genel kılavuz ilkelerin ötesinde, bazen daha fazla gereklilik belirtir ve/veya daha fazla kılavuz ilke sağlar. Örneğin, Malta'da, yükseköğretim için kalite güvence ajansı olan Malta İleri ve Yükseköğretim Kurumu (MFHEA), yaygın ve sargın öğrenme de dahil olmak üzere önceki öğrenmenin geçerlemesine ilişkin yol gösterici bir belge yayımlamıştır ⁽¹⁹⁾. Bir yükseköğretim kurumu bir tanıma politikası getirmekle ilgileniyorsa, yönergelere uymalı ve MFHEA'dan amaçlanan politikanın onayını almalıdır.

Özel bir şekilde gösterilmemekle birlikte, geçerleme politikaları ve tedbirlerinin sistem düzeyindeki bir diğer önemli özelliği de fiili geçerleme uygulamasının (sistem düzeyinde) izlenmesidir. Bu, politika yapımcıların geçerleme tedbirlerinin kullanılıp kullanılmadığını, ne ölçüde ve kim tarafından kullanıldığını anlamalarını sağlayabilir. Mevcut rapor, hangi Avrupa yükseköğretim sistemlerinin yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin kullanımını izlediğini sistematik olarak tespit edemez ⁽²⁰⁾. Bununla birlikte, Avrupa'daki geçerleme uygulamalarını kapsayan eski bir raporda, 'geçerlemenin farklı yönlerine ilişkin veri toplamanın (katılım, yeterlilik türü veya elde edilen çıktılar, kullanıcı özellikleri, başarı oranı, prosedürün uzunluğu, vb) düşük seviyede kaldığı' belirtilmiştir (Cedefop, Avrupa Komisyonu ve ICF, 2019, s. 33).

⁽¹⁹⁾ [Önceki Öğrenmenin Tanınması \(RPL\) – Tanımlar, İlkeler ve Kılavuzlar](#).

⁽²⁰⁾ Bu raporun 2. Bölümünde gösterildiği üzere, örneğin Fransa, yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesinin ulusal düzeyde izlenmesini sağlar..

Sonuç

Bu kısa rapor, Avrupa'daki yükseköğretim sistemlerinin, öğrencilerin yaygın ve sargın öğrenme yoluyla edindikleri bilgi ve becerilerini geçerli kılmaları için ne ölçüde fırsat sağladığını incelemiştir. Raporda, yaygın ve serbest öğrenmenin geçerlemesinin 1) geleneksel yükseköğretime giriş yeterliliklerinin yerini alıp alamayacağı ve 2) yükseköğretim eğitim gerekliliklerinin yerine getirilmesine katkıda bulunup bulunamayacağı konularına odaklanılmıştır. Bu alanlar kapsamında rapor, geçerlemesi sağlanabilecek öğrenme miktarı ve türü ile geçerleme uygulamalarını destekleyen kalite güvence mekanizmalarını incelemiştir.

Rapor, Avrupa'daki yükseköğretim sistemlerinin yarısından azının (18 sistem), geleneksel giriş yeterliliklerine sahip olmayanlara, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine dayalı olarak yükseköğretime girme fırsatları sunduğunu gösterir. Bu tür fırsatlar sunan sistemler arasında birkaçı, özel giriş testleri veya sınavları ya da hazırlık yükseköğretim programları da dahil olmak üzere yükseköğretime ek alternatif giriş yolları sunar. Yaygın ve serbest öğrenmenin geçerlemesi yoluyla erişim de dahil olmak üzere yükseköğretime alternatif erişim yolları sağlayan yükseköğretim sistemlerinin çoğu batı ve kuzey Avrupa'da yer alır.

Yükseköğretim eğitim gerekliliklerinin yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi, yükseköğretim eğitimine erişim için onaylanmasından daha yaygındır. Daha spesifik olarak, bu tür bir geçerleme, yükseköğretime alternatif erişim yolları olan tüm yükseköğretim sistemlerinde ve yükseköğretime giriş için standart yeterlilikler gerektiren 12 sistemde (toplam 30 sistem içinde) mümkündür. Ancak, eğitimin tamamlanmasına katkıda bulunan geçerleme yaygın olarak mümkün olsa da, yönetmelikler genellikle yükseköğretim çalışma programlarında doğrulanabilecek yaygın ve sargın öğrenme miktarına kısıtlamalar getirir. Bu da geçerleme fırsatlarını kullanan öğrencilerin yükseköğretim yeterliliği elde etmeden önce genellikle en azından bazı örgün derece kurslarına katılmaları gerektiği anlamına gelir.

Veriler ayrıca bazı öğrenme etkinliklerinin diğerlerinden daha kolay doğrulanabileceğini gösterir. Gerçekten de, yükseköğretim sistemleri, aile veya boş zaman etkinlikleriyle başlatılanlardan ziyade iş ile ilgili etkinliklerden ve/veya farklı eğitim ve öğretim kurslarından kaynaklanan öğrenme sonuçlarını geçerlemeye daha açık görünür.

Son olarak, rapor, geçerleme düzenlemeleri olan sistemlerin yaklaşık üçte ikisinin, yükseköğretim kalite güvence prosedürleriyle ilgili en üst düzey (ulusal) yönetim belgelerinde bu temayı açıkça ele aldığını gösterir. Tema ele alındığında, amaç genellikle yükseköğretim kurumlarında gerçekleşen geçerleme uygulamasının açıkça tanımlanmış kurallarla desteklenmesini sağlamaktır.

Genel olarak, rapor yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesine yönelik birkaç farklı yaklaşımı tanımlar. Bunlar, ilgili politika ve önlemlerin olmamasından oldukça kapsamlı geçerleme fırsatları sunan politika ve önlemlere kadar uzanır. Raporda incelenen konuların ötesinde, araştırılacak diğer temalar arasında ulusal geçerleme uygulamasının izlenmesi gibi sistem düzeyindeki yönler ile yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmeyi değerlendirmek için kullanılan yöntemler ve yaklaşımlar gibi operasyonel yönler yer alır. Dahası, AB politika tartışmalarında nispeten yeni bir konu olan mikro-kimlik bilgileri⁽²¹⁾ konusunun Avrupa genelinde geçerleme politikalarına ve uygulamalarına nasıl çevrildiğini incelemek önemli görünür.

(21) Ayrıntılar için bkz. <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/micro-credentials>.

Referanslar

European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop), 2009. *European guidelines for validating non-formal and informal learning*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.

Cedefop, 2015. *European guidelines for validating non-formal and informal learning*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Cedefop reference series; No 104.

Cedefop, 2023. *European guidelines for validating non-formal and informal learning*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Cedefop reference series; No 124.

Cedefop, European Commission and ICF, 2019. *European inventory on validation of non-formal and informal learning 2018 update*. Synthesis report. Available at: http://libserver.cedefop.europa.eu/vetelib/2019/european_inventory_validation_2018_synthesis.pdf (accessed 11 December 2023).

OECD [Organisation for Economic Co-operation and Development], 2021. *Education at a Glance 2021: OECD Indicators*. Paris: OECD Publishing, <https://doi.org/10.1787/b35a14e5-en>.

.

Ekler

Ek 1: Yaygın ve serbest öğrenmenin ve diğer alternatif erişim yollarının geçerleme yoluyla lisans eğitime erişimin yasal imkanı, 2023/2024

Bu ekte yer alan veriler, bu raporun 1. Bölümünü destekler (bkz. Şekil 1 ve ilgili analiz). Tablo, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoluyla lisans eğitime erişimin yasal olarak mümkün olup olmadığını gösterir ⁽²²⁾. Mümkün olduğunda, tablo sistemin kısa bir tanımını verir. Buna ek olarak, son sütunda yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi dışında yükseköğretime alternatif erişim yollarının (yani geleneksel yükseköğretime giriş yeterlilikleri olmadan erişim) olup olmadığını belirtir.

	Doğrulama yoluyla erişim yasal olarak mümkündür	Sistemin tanımı	Diğer alternatif erişim yolları
BE fr	Evet	Yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesi (<i>valorisation des acquis de l'expérience</i> - VAE) 'Paysage' Kararnamesinin 119. Maddesi kapsamındadır. Bu madde, kabul ve kredi tahsisine birleşik bir perspektiften yaklaşır. Değerlendirme, adayın beceri ve bilgilerinin seçilen çalışmaları takip etmek için yeterli olup olmadığına karar veren yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenir. Değerlendirme kapsamında, çalışmaların yanı sıra kişisel ve mesleki deneyim de göz önünde bulundurulabilir. Kişisel veya mesleki deneyim en az 5 yıla karşılık gelmelidir. Ayrıca, yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesi, 'sosyal ilerleme eğitimi' (<i>enseignement de promotion sociale</i>) olarak bilinen yetişkin eğitimi sektörü kapsamında sağlanan yükseköğretim programlarına giriş için de kullanılabilir. Bu sektör hem ortaöğretim hem de yükseköğretime kapsar.	Ortaöğretim yeterliliği olmayan adaylar için yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenen giriş sınavı . 'Sosyal ilerleme eğitimi' (<i>enseignement de promotion sociale</i>) olarak bilinen yetişkin eğitimi sektöründe sağlanan yükseköğretim programlarına giriş için giriş sınavları da mümkündür.
BE nl	Evet	Yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine ilişkin prosedürün temel ilkeleri 'Yükseköğretim Kanunu'nun II.232 - II.240. maddelerinde düzenlenmiştir. Önceki yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesi, yükseköğretim kurumları ve birlikler (bir üniversite ile bir veya daha fazla üniversite yüksekokulunun işbirliğini düzenleyen resmi kuruluşlar) tarafından yönetilir. Bu kurumların, personeli ve başvuru sahiplerini sürecin farklı aşamalarında yönlendirmek için belgelendirilmiş doğrulama prosedürleri olmalıdır. Prosedürün sonunda, başvuru sahipleri bir 'yeterlilik sertifikası' alabilirler.	Gerekli giriş niteliklerine sahip olmayan öğrenciler için kabul testi / giriş sınavı yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenebilir. Değerlendirme temelinde, kurumun yönetim kurulu, kaydı bir hazırlık programının başarıyla tamamlanması şartına bağlayabilir (Yükseköğretim Kanunu, Madde II.177 (ön lisans), II.179 (lisans) ve II.183 (yüksek lisans)).
BG	Hayır	-	-
CZ	Hayır	-	-
DK	Evet	Lise yeterliliği olmayan adaylar prensip olarak ön lisans, lisans ve yüksek lisans programlarına başvurabilirler. Yükseköğretim kurumu başvuruları bireysel olarak değerlendirecektir. Ancak, mesleki eğitim veya tek dallı kurslar gibi başka herhangi bir resmi nitelik olmadan kabul edilmek zordur.	Alternatif giriş yeterliliği: Yüksek Hazırlık Sınavı (hf)

⁽²²⁾ Tablo, lisans eğitimi dışındaki çalışma döngüleri hakkında sistematik bilgi içerir, çünkü bu tür bilgiler Şekil 1'in kapsamı dışındadır. Bununla birlikte, bilgi mevcudiyetine bağlı olarak bazı ülkeler için diğer döngülere bazı referanslar dahil edilmiştir. Aynı ilke Ek 2-4'te de takip edilir.

	Doğrulama yoluyla erişim yasal olarak mümkündür	Sistemin tanımı	Diğer alternatif erişim yolları
DE	Evet	Önceki öğrenmelerinin onaylanması (<i>Anrechnung</i>) ve yükseköğretim kurumlarına erişim sağlamak için, başvuru sahiplerinin genellikle transkript, sertifika veya iş deneyimi kayıtları gibi niteliklerine ilişkin kanıtlar sunmaları gerekir. Geçerleme süreci bir mülakat, bir test veya bir kanıt portföyünün sunulmasını içerebilir.	Alternatif giriş yeterliliği: <i>Begabtenprüfung</i> : Standart giriş niteliklerine sahip olmayan 25 yaş üstü adaylar için. Belirli koşullar altında, öğrenciler mesleki eğitim ve öğretim kurslarını (<i>Hochschulzugang über berufliche Bildung</i>) takip ettikten sonra yükseköğretime erişebilirler. Buna ek olarak, bazı yükseköğretim kurumları standart giriş yeterlilikleri olmayan öğrenciler için hazırlık ve geçiş kursları sunar.
EE	Hayır	-	-
IE	Evet	Yükseköğretim kurumları kendi kabul politikalarından sorumlu olsalar da, erişim, transfer ve ilerleme konularında prosedürler uygulamakla yükümlüdürler. Daha fazla bilgi özel web sitesinde mevcuttur.	Yükseköğretime hazırlık programları, Yükseköğretim Kurumu'nun finansmanı ile bireysel yükseköğretim kurumları tarafından sunulabilir.
EL	Hayır	-	-
ES	Evet	Üniversiteye (lisans) girmek için herhangi bir akademik yeterliliğe sahip olmayan ve 40 yaşına ulaşmış olan iş veya mesleki deneyime sahip adaylar, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi prosedürü yoluyla lisans eğitimine erişebilirler.	Standart giriş yeterliliklerine sahip olmayan adaylar için iki tür giriş sınavı: 25 yaş üstü kişilere yönelik giriş sınavı . 45 yaş üstü kişilere yönelik giriş sınavı . Hazırlık sınıfından geçmesi gereken 25 ve 45 yaş üstü kişilere yönelik hazırlık programları .
FR	Evet	Mesleki deneyimin geçerlemesi (<i>validation des acquis professionnels - VAP 85</i>), herhangi bir eğitim sistemi dışında geliştirilen mesleki deneyim (ücretli veya ücretsiz), eğitim veya kişisel becerilerin geçerlemesi yoluyla, gerekli diplomaya sahip olmadan üniversitelerdeki derece programlarına doğrudan erişim sağlar. Ayrıntılı bilgi ve düzenleyici referanslar için, yaygın ve serbest öğrenimin geçerlemesine adanmış bakanlık web sayfasına bakınız.	Alternatif giriş yeterliliği Diplôme d'Accès aux Etudes Universitaires (D.A.E.U.) ; Bu diploma <i>baccalauréat</i> (standart yükseköğretime giriş yeterliliği) ile aynı hakları verir. Öğrencilerin yükseköğretime devam etmelerine veya <i>baccalauréat</i> diploması gerektiren rekabetçi sınavlara girmelerine olanak tanır.
HR	Hayır	-	-
IT	Hayır	-	-
CY	Hayır	-	-
LV	Hayır	-	-
LT	Hayır	-	-
LU	Evet	Deneyimle öğrenmenin geçerlemesi (<i>validation des acquis de l'expérience - VAE</i>) mesleki ve/veya kişisel deneyime dayalı olarak Lüksemburg Üniversitesi'ndeki derece kurslarına erişime izin veren bir sistemdir (Lüksemburg Üniversitesi'nin organizasyonunu özetleyen 27 Haziran 2018 tarihli Kanunun 33. Maddesine bakınız). İstihdam, serbest meslek veya gönüllü faaliyet temelindeki deneyim en az 3 yıla karşılık gelmeli ve talep edilen yeterlilikle doğrudan ilgili olmalıdır. Aynı durum, uzmanlaşmış yükseköğretim kurumları tarafından sunulan akredite eğitim programları ve Lüksemburg ortaöğretim okulları tarafından sunulan ön lisans programları için de geçerlidir (yükseköğretimin düzenlenmesine ilişkin 21 Temmuz 2023 tarihli Kanunun 11. ve 48. Maddelerine bakınız).	Alternatif giriş yeterliliği Diplôme d'accès aux études supérieures (DAES) ; <i>baccalauréat</i> alamayan bireyler eşdeğer bir diploma alma şansına sahiptir.

	Doğrulama yoluyla erişim yasal olarak mümkündür	Sistemin tanımı	Diğer alternatif erişim yolları
HU	Hayır	-	-
MT	Evet	Yükseköğretim kurumları, önceki yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine dayalı başvuruları kabul edip etmeme konusunda özerktir. Kurumlar, sürecin farklı aşamalarında personele ve başvuru sahiplerine rehberlik edecek belgelendirilmiş doğrulama prosedürlerine sahip olmalıdır. Bu prosedürler, Malta İleri ve Yüksek Eğitim Kurumu tarafından onaylanmalıdır.	Bazı derece programları, hazırlık programları aracılığıyla erişime izin verir.
NL	Evet	Yükseköğretim ve Araştırma Kanunu , yükseköğretim kurumlarının, kayıtlı olmayanlar için edinilen yeterliliklerin tanınmasına yönelik usul ve kriterleri benimsemesini mümkün kılar.	Giriş sınavı: Colloquium Doctum: 21 yaşın üzerinde olan ve gerekli resmi niteliklere sahip olmayan adaylar için, bir yükseköğretim programına kaydolmak için bir değerlendirme / giriş testi yapmak mümkündür.
AT	Evet	Adaylar, konuyla ilgili bir mesleki yeterlilik temelinde Uygulamalı Bilimler Üniversitelerindeki (UAS) lisans programlarına erişebilirler. Konuyla ilgili bir mesleki yeterlilik, örneğin, ilgili bir çıraklık eğitiminin veya orta dereceli mesleki eğitim için ilgili bir okulun tamamlanması olabilir. Çoğu durumda ek sınavlar da gereklidir. İlgili çalışma programı için konuyla ilgili mesleki yeterlilikler ve ek sınavlar UAS tarafından tanımlanır.	Alternatif giriş yeterlilikleri: Üniversite giriş yeterlilik sınavı (Studienberechtigungsprüfung): Üniversite giriş yeterliliğinin elde edildiği eğitim alanındaki tüm lisans programlarına kabul edilme hakkı verir. Mesleki giriş sınavı (Berufsaufnahmeprüfung): Temel mesleki eğitimi tamamlamış olanlar için ek giriş yeterliliği.
PL	Hayır	-	-
PT	Evet	64/2006 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (16 Temmuz tarihli ve 113/2014 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilmiştir) ile belirlenen 'Programa Maiores de 23' programı. Yükseköğretime erişim için 23 yaş üstü gençlere yönelik bu programın değerlendirme boyutlarından biri de adayın eğitim ve mesleki deneyiminin değerlendirilmesidir. Ancak, giriş sınavı olmadan erişim sağlanamaz (bir sonraki sütuna bakınız).	Geleneksel giriş yeterlilikleri olmayan 23 yaş üstü kişiler için giriş sınavı (adaylar giriş sınavına girmeden önceki yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla en az 23 yaşında olmalıdır). Giriş sınavı, söz konusu kursa giriş ve ilerleme için gerekli olduğu düşünülen bilgi ve becerileri değerlendirmeyi amaçlar ve adayların farklı profillerine ve başvurdıkları kurslara göre düzenlenebilir.
RO	Hayır	-	-
SI	Hayır	-	-
SK	Hayır	-	-
FI	Evet	Üniversiteler Kanunu ve Uygulamalı Bilimler Üniversiteleri Kanunu'na göre, yükseköğretim kurumları, öğrencinin çalışmalar için gerekli becerilere sahip olduğunu gösterebilmesi halinde, sertifika olmaksızın lisans programlarına öğrenci kabul edebilir.	Öğrenciler, açık üniversite / açık uygulamalı bilimler üniversitesinde tamamlanan çalışmalara dayalı olarak kabul edilebilirler.
SE	Evet	Yükseköğretim Kanunu'na göre, gerekli giriş yeterliliklerine sahip olmayan başvuru sahipleri, İsveç eğitimi veya İsveç dışında eğitim, pratik deneyim veya başka bir durum yoluyla kabul için gerekli yeterliliklere sahip olduklarını gösterebilirler. İsveç yükseköğretim kurumları, resmi yeterlilikleri olmayan başvuru sahiplerini tek tip gereklilikler temelinde değerlendirmeyi kabul etmiştir. Yükseköğrenime kabul için gerçek yeterliliklerin doğrulanması için öneriler geliştirmişlerdir.	İsveç hükümeti, yükseköğretime giden daha fazla yol yaratmak amacıyla, yükseköğretime kabul için temel bir uygunluk testi içeren bir pilot projeye karar vermiştir. Bu test, en az 24 yaşında olan ve lise eğitimi veya yetişkin eğitimindeki eşdeğerini tamamlamamış kişilere yöneliktir. Testten alınacak onaylı bir sonuç, İsveç'teki tüm üniversitelere yükseköğrenim için temel uygunluk sağlayacaktır. Test 2022 ve 2023 yıllarında gerçekleştirilmiştir. Test 2024 yılında değerlendirilecek ve ardından bu testin kalıcı olup olmayacağına karar verilecektir.
BA	Hayır	-	-

	Doğrulama yoluyla erişim yasal olarak mümkündür	Sistemin tanımı	Diğer alternatif erişim yolları
CH	Evet	Yükseköğretim kurumlarının özerkliği. Daha fazla bilgi swissuniversities web sitesinde mevcuttur.	' <i>Passerelle</i> ' sınavı, tüm üniversitelere değil ancak uygulamalı bilimler üniversitelerine erişim sağlayan, yalnızca mesleki ortaöğretim bitirme yeterliliklerine (<i>maturité professionnelle</i> veya <i>maturité spécialisée</i>) sahip adaylar tarafından girilebilen bir giriş sınavıdır. Bazı yükseköğretim kurumları, normal giriş kriterlerine uymayan adaylar için de giriş sınavları düzenler (ETH Zürich örneğine bakınız).
IS	Evet	Yükseköğretim Kanunu'na göre, yükseköğretim kurumları, ilgili kurum tarafından değerlendirilen eşdeğer olgunluk ve bilgi düzeyine sahip olan ve resmi giriş yeterlilikleri olmayan öğrencileri kabul edebilir.	Yükseköğretim Kanunu'na göre, yükseköğretim kurumları, kabul kriterlerini karşılamayan kişiler için hazırlık eğitim programları sunabilir.
LI	Evet	Denklik kararlarından yükseköğretim kurumları sorumludur. Eğer standart bir giriş yeterliliği mevcut değilse, bir 'sur dossier' başvurusu yapmak mümkündür. Sorumlu yükseköğretim kurumu daha sonra söz konusu başvuruya dayanarak hangi öğrenim türlerinin dikkate alınabileceğine karar verir.	Yükseköğretim kurumları, standart giriş yeterlilikleri olmayan öğrenciler için bir 'hazırlık dönemi' sunma özerkliğine sahiptir.
ME	Hayır	-	-
MK	Hayır	-	-
NO	Evet	Standart giriş niteliklerine sahip olmayan adaylar, ' 23/5 kuralı ' temelinde üniversite eğitimine erişebilirler. Adaylar en az 23 yaşında olmalı ve toplamda en az 5 yıllık iş ve/veya eğitim deneyimini belgeleyebilmelidir. Çocuklara bakmak veya uzun süreli bir hastalıktan mustarip olmak da bu şartın bir kısmını karşılayabilir.	
RS	Hayır	-	-
TR	Hayır	-	-

Ek 2: Yaygın ve serbest öğrenmenin geçerlemesi yoluyla lisans eğitimi gerekliliklerinin yerine getirilmesine yönelik yasal imkan, 2023/2024

Bu ektteki veriler, bu raporun 2. Bölümünü destekler (bkz. Şekil 2 ve ilgili analiz). Tablo, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoluyla lisans eğitimi gerekliliklerinin yerine getirilmesinin yasal olarak mümkün olup olmadığını gösterir. Mümkün olduğunda, tabloda onaylanabilecek iş yüküne ilişkin herhangi bir üst düzey kısıtlama olup olmadığı belirtilir. Sistemin kısa bir açıklaması da verilmiştir.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
BE fr	Evet	Evet	Yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesi (<i>valorization des acquis de l'expérience</i>) – VAE) 'Paysage Kararnamesinin' 119. Maddesi kapsamındadır. Bu madde, kabul ve kredi tahsisine birleşik bir perspektiften yaklaşır. Değerlendirme, adayın beceri ve bilgilerinin seçilen çalışmaları takip etmek için yeterli olup olmadığına karar veren yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenir. Değerlendirme kapsamında, eğitimin yanı sıra kişisel ve mesleki deneyim de göz önünde bulundurulabilir. Kişisel veya mesleki deneyim en az 5 yıla karşılık gelmelidir. Ayrıca, "sosyal ilerleme eğitimi" (<i>enseignement de promotion sociale</i>) olarak bilinen yetişkinleri hedefleyen eğitim sektörü için ayrı bir düzenleme ve özel yönergeler vardır. Bu sektör hem ortaöğretili hem de yükseköğretili kapsar. Yükseköğretim söz konusu olduğunda, geçерleme (<i>valorisation des acquis</i> – VA) lisansta 120 AKTS kredisi ve yüksek lisansta 60 AKTS kredisi ile sınırlıdır.
BE nl	Evet	Hayır	Yükseköğretim Kodeksi (Madde II.241), yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesinin eğitim süresini kısaltmak için kullanılmasını mümkün kılar (yeterlilik kanıtına dayalı program muafiyetleri). Tam bir programın tanınması/geçerlemesi de mümkündür (Madde II.245).
BG	Hayır	–	–
CZ	Evet	Evet	Yükseköğretim Yasası , 60. Bölümü, yükseköğretim kurumları tarafından verilen yaşam boyu öğrenme (yani derece dışı) kurslarının tanınmasına izin verir. Hayat boyu öğrenme kurslarından mezun olanların derece programlarında öğrenci olmaları halinde, yükseköğretim kurumları bu kurslarda alınan kredileri, eğitimin tamamlanması için gereken toplam kredi sayısının %60'ına kadar tanıyabilir. Diğer yaygın öğrenme türlerinin tanınması/geçerlemesi mevzuatta belirtilmediği gibi, sargın öğrenmenin tanınması/geçerlemesi de belirtilmemiştir.
DK	Evet	Hayır	Geçerleme sistemi esas olarak kısa dönemli programları ve profesyonel lisans programlarını hedef alır. Başvuranların önceki iş deneyimleri ve tamamladıkları yükseköğretim kursları hakkında bilgi vermeleri istenir. Amaç, söz konusu programın süresini kısaltmanın uygun olup olmadığını değerlendirmektir.
DE	Evet	Evet	Şu anda yükseköğretim dışında edinilen beceri ve yeteneklerin kredi transferine ilişkin kapsayıcı bir yasal düzenleme yoktur. <i>Länder</i> düzeyinde, ilgili eyalet yükseköğretim kanunları kredi transferine izin verir. <i>Land</i> yasalarındaki formülasyonlar, özellikle Eğitim Bakanları Konferansı (<i>Kultusministerkonferenz</i>) veya Akreditasyon Konseyi'nin kararları olmak üzere bir dizi karar ve şartnameye dayanır. Ayrıntılar için Eğitim Bakanları Konferansı'nın 2002 ve 2008 yıllarındaki ilgili kararlarına bakınız. Eğitim Bakanları Konferansı'nın 2002 yılındaki kararında, yaygın veya sargın öğrenme de dahil olmak üzere yükseköğretim dışında edinilen bilgi ve becerilerin bir derecenin toplam kredisinin en fazla %50'sini oluşturabileceği belirtilir.
EE	Evet	Evet	Yükseköğretim Standardı , paragraf 13, önceki öğrenimin ve mesleki deneyimin değerlendirilmesi ve belgelendirilmesine ilişkin ilkeleri belirler. Mevzuat, onaylamanın final sınavı ve/veya tezin yerine geçemeyeceğini belirtir.
IE	Evet	Hayır	Yükseköğretim kurumları kabul politikalarından sorumlu olsalar da, erişim, transfer ve ilerlemeye ilişkin prosedürlere sahip olmakla yükümlüdürler.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
			Tanınabilecek/doğrulanabilecek öğrenim miktarına ilişkin üst düzey geçерleme kısıtlamaları bulunmaz, ancak yükseköğretim kurumları bu soruyu kendileri ele alır.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
IE	Evet	Hayır	Bunun bir örneği, kurumsal kılavuzda (İrlanda Ulusal Üniversitesi Dereceleri ve Nitelikleri: Önceki Öğrenimin Tanınması , s. 5), kendisini oluşturan üniversitelerin genellikle yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi temelinde tam derece vermesinin beklenmediği belirtilir. Daha spesifik olarak, kılavuz ilkeler 'yalnızca RPL [önceki öğrenimin tanınması] temelinde tam bir taltif vermenin uygun olacağı koşulların oldukça istisnai olabileceğini' belirtir. Bu nedenle Üniversite şu anda bu temelde taltif vermez. İstisnai bir durumda, Tanınan bir Kolej yalnızca önceki öğrenime dayalı olarak bir taltif vermeyi teklif ettiğinde, ilk fırsatta Üniversitenin görüşlerini almalıdır'.
EL	Hayır	-	-
ES	Evet	Evet	Lisans ve yüksek lisansta, iş ve mesleki deneyim kredi olarak tanınabilir. İş veya mesleki deneyime ve/veya derece dışı yükseköğretim derslerine dayalı olarak tahsis edilen kredi sayısı, bir derece programının toplam kredisinin %15'ini geçemez. Daha yüksek sayıda kredi, ancak (adayın daha önce tamamlamış olduğu) derece dışı dersler resmi olarak derece programlarına dönüştürüldüğünde veya kurumlar arası anlaşmalar olduğunda tahsis edilebilir. Tanınan krediler bir notlandırma sistemiyle ilgili değildir ve bu nedenle öğrencilerin akademik notları hesaplanırken dikkate alınmaz. Bu kurallar Kraliyet Kararnamesi 822/2021'de (Madde 10.5, 10.6 ve 10.7) belirtilmiştir. Ön lisansta, öğrenciler 'işyeri eğitimi' mesleki modülünden tamamen veya kısmen muafiyet talep edebilirler. Bu durumda, programlarıyla ilgili en az 1 yıllık bir iş deneyimini belgelendirmeleri gerekir.
FR	Evet	Hayır	Deneyimden öğrenmenin geçerlemesi (<i>validation des acquis de l'expérience - VAE</i>), bir yeterlilikle ilgili tüm veya bazı eğitim gerekliliklerinden muafiyet alma imkanı sunar. Aday, istenen yeterliliğin içeriğiyle ilgili en az 1 yıllık mesleki deneyimini gerekçelendirmelidir. Mesleki deneyimin sürekli olması gerekmez ve bir iş içinde veya bir iş ortamında başlangıç veya devam eden eğitim dönemlerinde gerçekleştirilebilir. Ayrıca, mühendisler için mesleki deneyimin doğrulanmasına yönelik bir prosedür bulunur ve bu da bireylerin mühendis derecesi-ünvanı almasını sağlar. Adaylar en az 35 yaşında olmalı ve mühendislik pozisyonlarında en az 5 yıllık profesyonel uygulamaya sahip olmalıdır. Ayrıntılar ve düzenleyici referanslar için, yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine adanmış bakanlık web sayfasına bakınız.
HR	Evet	Hayır	Yükseköğretim kurumlarının, yükseköğretim eğitim gerekliliklerinin yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesini uygulaması yasal olarak mümkündür. Ancak, şu ana kadar sadece bazı kurumlar ilgili politika ve prosedürleri uygulamaya koymuştur. Örnekler arasında Rijeka Üniversitesi ve Rijeka Üniversitesi Ekonomi Fakültesi yer alır (düzenlemeleri hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: Rijeka Üniversitesi ; Rijeka Üniversitesi Ekonomi Fakültesi). Ayrıca, hemşire olarak iş deneyimlerini kanıtlayabilen hemşirelik öğrencileri için özel koşullar geçerlidir. Bu kişiler, zorunlu klinik uygulamadan muaf tutulabilirler.
IT	Evet	Evet	Öğrenciler tarafından sergilenen becerilerin tanınması/değerlendirilmesi ilkesi 240/2010 sayılı Kanunun 14. maddesi ile teyit edilmiştir. Yükseköğretim kurumları iş deneyimi, müfredat dışı staj veya çıraklık ya da toplum hizmetini tanıyabilir. Bunun nasıl yapılacağını öğretim yönetmeliklerinde tanımlarlar.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
			Yukarıdaki kanuna göre (Madde 14, paragraf 1), geçerleme 12 AKTS kredisi ile sınırlıdır. Geçerleme uygulamasının başlatıldığı 1999 yılında, doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey bir kısıtlama bulunmaması dikkat çekicidir. Bu kısıtlama daha sonra 2006 yılında 60 AKTS kredisi, 2009 yılında 30 AKTS kredisi ve son olarak 2010 yılında 12 AKTS kredisi olarak belirlenmiştir.
CY	Hayır	-	-
LV	Evet	Evet	Bu alan, Yükseköğretim Kurumları Kanunu Madde 59.3 'Örgün Eğitim Dışında Edinilen veya Mesleki Deneyimle Kazanılan Bilgi, Beceri ve Yetkinliklerin Tanınması' kapsamındadır. Bu yasa, yükseköğretim kurumlarının, mesleki deneyim de dahil olmak üzere örgün eğitim dışında edinilen bilgi, beceri ve yetkinlikleri değerlendirmesi gerektiğini öngörür. Ayrıca yükseköğretim kurumları, gösterilen öğrenme çıktılarının farklı çalışma programlarıyla ilgili olanlara karşılık gelmesi halinde kredi vermelidirler. Yukarıdaki kanun uyarınca 2018 yılında çıkarılan özel bir yönetmelik , geçerlemenin final sınavı ve/veya tezin yerine geçemeyeceğini belirtir.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
LT	Evet	Hayır	Önceki yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yükseköğretim kurumları tarafından yönetilir. Yaygın ve sargın öğrenme yoluyla edinilen yeterliliklerin değerlendirilmesi ve tanınmasına ilişkin bakanlık Emri sadece bazı temel ilkeleri öngörür (örneğin, tüm yükseköğretim kurumlarının önceki yaygın ve sargın öğrenmenin tanınmasına ilişkin kurallar oluşturmasını gerektirmektedir). Detaylı kurallar ve gereklilikler yükseköğretim kurumları tarafından belirlenir.
LU	Evet	Evet	Yükseköğretimde deneyimden öğrenmenin geçerlemesi (<i>validation des acquis de l'expérience</i> - VAE) merkezi değildir. Her yükseköğretim kurumu, yürürlükteki yasal çerçevenin sınırları dahilinde, VAE adaylarının geçmesi gereken kendi idari prosedürlerini tanımlar. Geçerleme kısıtlamaları söz konusu olduğunda, yasal çerçeve, yani Lüksemburg Üniversitesi'nin organizasyonunu özetleyen 27 Haziran 2018 tarihli Kanunun 33. Maddesi , Lüksemburg Üniversitesi'nde VAE'nin yalnızca kısmi olabileceğini, çünkü lisans ve yüksek lisans eğitim programlarına ilişkin en az 60 AKTS kredisinin üniversite tarafından sağlanan derslerin tamamlanması yoluyla elde edilmesi gerektiğini belirtir. Aynı ilke, akredite uzmanlaşmış yükseköğretim kurumu tarafından sunulan lisans ve yüksek lisans programları için de geçerlidir (yükseköğretimin düzenlenmesine ilişkin 21 Temmuz 2023 tarihli Kanunun 48. Maddesinde belirtildiği üzere). Ortaöğretim okulları tarafından sağlanan ön lisans, örgün dersler yoluyla en az 30 AKTS kredisi elde edilmelidir (söz konusu kanunun 11. maddesinde belirtildiği üzere).
HU	Evet	Evet	2011 yılında kabul edilen Yükseköğretim Yasası , paragraf 49, yükseköğretim kurumlarının yaygın ve sargın öğrenimi tanınmasına izin verir. Aynı yasa/paragraf, bir programa ilişkin toplam kredi değerinin en az üçte birinin derece veren kurumda tamamlanmış olmasını şart koşar.
MT	Evet	Hayır	Yükseköğretim kurumlarının önceki öğrenimin tanınması/geçerlemesine ilişkin standart bir işletim prosedürü sunmaları gerekir. Prosedür, Malta İleri ve Yükseköğretim Kurumu (MFHEA) tarafından yayımlanan yönergelerle uyumlu olmalı ve aynı kurum tarafından onaylanmalıdır. Ayrıntılar için MFHEA'nın bu temaya ayrılmış web sayfasına bakınız.
NL	Evet	Hayır	Yükseköğretim ve Araştırma Kanunu , yükseköğretim kurumlarının programlarında yaygın ve sargın öğrenmenin tanınmasını/geçerlemesini kullanmalarını mümkün kılar. Ancak, fiili bir yasal zorunluluk olmadığı için tüm kurumlar bu seçeneği kullanmaz. Öğrenme çıktılarına dayalı esnek yükseköğretimi test eden ulusal bir proje 2016 yılında başlamıştır. Bu projede, yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması/geçerlemesi ana unsurlardan biridir. Öğrenme çıktılarına dayalı esnek yükseköğretimin yapısal olarak uygulanmasına ilişkin bir yasa şu anda erken kabul aşamasındadır (Mart 2024). Yasa geçerse, tüm yükseköğretim kurumları yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması/geçerlemesi için olanaklar sağlamak zorunda kalacaktır. Yasanın uygulanmasına muhtemelen Eylül 2025'te başlanacaktır.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
AT	Evet	Evet	Tüm yükseköğretim kurumları, yükseköğretim programlarının bazı bölümleri için (programların tamamı için değil) önceki öğrenimi tanıyabilir/geçerli kılabilir. Üniversiteler söz konusu olduğunda, 2002 yılında kabul edilen Üniversiteler Yasası , paragraf 78, üniversitelerin en fazla 60 AKTS kredisine kadar meslek yüksekokulları ve akademik ortaöğretim okullarından alınan sınav ve diğer akademik başarıları ve en fazla 60 AKTS kredisine kadar mesleki ve mesleki olmayan yeterlilikleri tanıyabileceğini belirtir (bu iki tanıma türüne en fazla 90 AKTS kredisine kadar izin verilir). Bu da yaygın ve sargın öğrenimin üniversitelerde tanınmasının 60 AKTS kredisi ile sınırlı olduğu anlamına gelir.
PL	Evet	Evet	2018 yılında kabul edilen Yükseköğrenim ve Bilim Yasası'na göre, yükseköğretim kurumları resmi derece programları dışında elde edilen öğrenme kazanımlarını tanıyabilir. Ancak bu tanıma, bir programa tahsis edilen AKTS kredilerinin %50'sini geçemez.
PT	Evet	Evet	24 Mart tarihli ve 74/2006 sayılı Kanun Hükmünde Kararname , yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesini belirtir. Aynı metin, farklı (yaygın ve sargın) öğrenme türleri için verilen toplam kredi sayısının, eğitim döngüsünün toplam kredisinin üçte ikisini geçemeyeceğini belirtir.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
RO	Evet	Hayır	2023 Yükseköğretim Kanunu (madde 180, paragraf 7) yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi için temel sağlar. Aynı kanun (madde 190, paragraf 1), doğrulamanın bu amaçla kurulan değerlendirme ve tanıma merkezlerinde gerçekleştiğini belirtir. Süreç, Ulusal Yeterlilik Kurumu ve Romanya Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Ajansı tarafından geliştirilen ve eğitim bakanı tarafından onaylanan bir metodolojiye dayanır (not: Mart 2024 itibarıyla söz konusu metodoloji henüz geliştirilmemiştir). Ayrıca, doğrulama sürecinden sonra elde edilen belgelerin (sertifikaların) örgün eğitim çerçevesinde elde edilen belgelerle aynı yasal etkilere sahip olduğu açıkça belirtilmiştir (madde 190, paragraf 2).
SI	Evet	Hayır	Yükseköğretim Kanunu'nun 35. maddesi, lisans ve yüksek lisans eğitim programlarının, eğitim programına kaydolmadan önce edinilen bilgi ve becerilerin tanınması için tanımlanmış kriterlere sahip olması gerektiğini bildirir. Yükseköğretim kurumları ve eğitim programlarının akreditasyonu ve dış değerlendirmesine ilişkin kriterler , Madde 53 ve 54'e göre, yükseköğretim kurumları önceki örgün, yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması için yeterli prosedür ve süreçlere sahip olmalıdır. Kesin koşullar ve kriterler belirtilmemiştir.
SK	Evet	Hayır	Yükseköğretim Yasası (131/2002) , yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesini açıkça ele alır. Yasa, yükseköğretim programlarının oluşturulma ve yürütülme şeklinin yükseköğretim kurumlarının sorumluluğunda olduğunu belirtir (paragraf 6, c). Bazı yükseköğretim kurumlarının yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesini ele alan iç düzenlemeleri bulunur (örneğin, Matej Bel Üniversitesi veya Žilina Üniversitesinin düzenlemelerine bakınız).
FI	Evet	Hayır	Üniversiteler Kanunu ve Uygulamalı Bilimler Üniversiteleri Kanunu'na göre, yükseköğretim kurumları yaygın ve sargın öğrenme de dahil olmak üzere farklı öğrenme türlerini tanıyabilir ve kredi sağlayabilir.
SE	Evet	Hayır	Yükseköğretim kurumları, kredi tahsisi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesine ilişkin kendi kararlarını alır. Yükseköğretim kurumlarının hepsi olmasa da birçoğu (örgün, yaygın ve sargın) öğrenimin tanınması ve geçerlemesine ilişkin iç politika belgeleri geliştirmiştir.
BA	Hayır	-	-
CH	Evet	Hayır	Ulusal bir düzenlemenin yokluğunda, yükseköğretim kurumları yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesine ilişkin kendi kararlarını alır. Geçerleme düzenlemeleri olan kurumlara örnek olarak: Cenevre Üniversitesi , Batı İsviçre Uygulamalı Bilimler ve Sanatlar Üniversitesi ve İsviçre'nin Fransızca konuşulan kısmının öğretmen eğitimi üniversiteleri verilebilir.

	Yasal olarak mümkün	Doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin üst düzey kısıtlamalar	Sistemin ve doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin düzenleyici kısıtlamaların tanımı (varsa)
			Doğrulamanın kapsamını sınırlayan ulusal bir düzenleme olmamasına rağmen, bir kurumun yaygın veya sargın öğrenmeye dayalı olarak yüksek sayıda kredi (örneğin lisans eğitiminde 120 AKTS) tahsis etmesi pek olası değildir.
IS	Evet	Hayır	Bu alan düzenlenmemiş olup, daha ziyade yükseköğretim kurumlarının uygulamalarını yansıtır.
LI	Evet	Hayır	Bu alan sadece lisansüstü eğitim programları ile ilgili olarak düzenlenmiştir. Lisans eğitim programları ile ilgili olarak herhangi bir düzenleme veya kısıtlama bulunmaz (yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesi prensipte tüm eğitim programlarında yasal olarak mümkündür).
ME	Hayır	-	-
MK	Hayır	-	-
NO	Evet	Evet	Yükseköğretim kurumları, yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesine ilişkin kararları kendileri alır. Ancak, Tanıma Yönetmeliği'ne göre (Paragraf 3), dereceyi veren yükseköğretim kurumundaki dersler aracılığıyla en az 60 AKTS kredisi elde edilmelidir.
RS	Hayır	-	-
TR	Evet	Hayır	Örgün yükseköğretim programları dışında gerçekleşen öğrenmeler de dâhil olmak üzere önceki öğrenmelerin tanınması, Türkiye Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Öz Değerlendirme Raporu Yazım Kılavuzu da dâhil olmak üzere, yükseköğretim yönlendirme belgelerinde öngörülür. Tanınabilecek/doğrulanabilecek iş yüküne ilişkin herhangi bir üst düzey kısıtlama yoktur. Yükseköğretim Kanunu'nun , Madde 44 (b) uyarınca, yükseköğretim kurumlarının senatoları bu konulara ilişkin kararlar alır.

Ek 3: Yükseköğretimde geçerli kılınabilecek yaygın ve/veya sargın öğrenme faaliyetleri, 2023/2024

Aşağıdaki iki tabloda yer alan veriler bu raporun 3. Bölümünü destekler (bkz. Şekil 3 ve ilgili analiz). Tablolar, hangi yaygın ve/veya sargın öğrenme faaliyetinin A) yükseköğretime erişim için (adaylar geleneksel erişim gerekliliklerine uymuyorsa) ve B) yükseköğretim eğitim gerekliliklerini yerine getirmek için geçerli olabileceğini gösterir. Mevcut olduğunda, ek bilgi sağlanır.

A) Yükseköğretime erişim için geçerliliği onaylanabilen yaygın ve/veya sargın öğrenme faaliyetleri

	Aşağıdakilerle ilgili günlük faaliyetlerden kaynaklanan öğrenme		Aşağıdakiler tarafından sağlanan yaygın eğitim ve öğretim (E&T) kursları		Şirket içi eğitim	Yorumlar / daha fazla bilgi (eğer varsa)
	iş / mesleki faaliyet	aile veya boş zaman	Yüksek-öğretim kurumları (HEI'ler)	HEI'ler dışındaki E&T kurumları		
BE fr	●	●	●	●	●	Ek 1'de verilen açıklamaya bakınız.
BE nl	●	●	●	●	●	
BG	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
CZ	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
DK	●		●	●	●	
DE	●	●	●	●	●	Özel kabul şartları ve politikaları üniversiteye ve programa göre değişir. Önceki sütunlarda seçilen genel kategorilerin yanı sıra, yetişkin eğitim merkezlerindeki programlar, ileri eğitim kursları, dil kafeleri, gönüllü faaliyetler ve stajlar yükseköğretim çalışmaları için faydalı olarak değerlendirilebilir. Ayrıca, ileri eğitim kursları veya sertifika programları sunan bazı meslek okulları veya özel şirketler, kabul sürecinin bir parçası olarak bu nitelikleri tanımak için yükseköğretim kurumlarıyla anlaşmalar yapabilir.
EE	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
IE	●	●	●	●	●	
EL	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
ES	●		●	●	●	Lisans eğitimine erişim için sadece birinci kategori ve son kategori geçerlidir (412/2014 sayılı Kraliyet Kararnamesi , Belirli yaygın eğitim ve öğretim kursları (üçüncü ve dördüncü kategoriler) yalnızca ön lisans eğitimine erişim sağlayabilir (659/2023 sayılı Kraliyet Kararnamesi , Madde 113 uyarınca).
FR	●		●	●	●	Ek 1'de verilen açıklamaya bakınız.
HR	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
IT	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
CY	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
LV	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
LT	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.

	Aşağıdakilerle ilgili günlük faaliyetlerden kaynaklanan öğrenme		Aşağıdakiler tarafından sağlanan yaygın eğitim ve öğretim (E&T) kursları		Şirket içi eğitim	Yorumlar / daha fazla bilgi (eğer varsa)
	iş / mesleki faaliyet	aile veya boş zaman	Yüksek-öğretim kurumları (HEI'ler)	HEI'ler dışındaki E&T kurumları		
LU	●	●	●	●	●	Seçim, mevzuatın içeriğine, yani Lüksemburg Üniversitesi'nin organizasyonunu özetleyen 27 Haziran 2018 tarihli Kanunun 33. Maddesinde ve yükseköğretimin organizasyonuna ilişkin 21 Temmuz 2023 tarihli Kanunun 48. Maddesinde belirtilen şartlara dayanmaktadır. Aynı seçim ön lisans eğitimi için de geçerlidir (ikinci kanunun 11. maddesine dayanarak).
HU	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
MT	●				●	Öğrenim ve sonuçları bir şekilde belgelendirilmelidir. Tipik kanıt örnekleri arasında eğitime katılımı teyit eden sertifikalar, staj raporu veya çıkarılık sözleşmesi, başvuru sahibi tarafından yazılmış makaleler veya diğer çalışmalar yer alır.
NL	●	●	●	●	●	Tanınabilecek/doğrulanabilecek öğrenim türüne ilişkin herhangi bir yasal kısıtlama bulunmaz. Bu, yükseköğretim kurumları tarafından belirlenir.
AT	●				●	
PL	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
PT	●		●	●	●	
RO	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
SI	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
SK	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
FI	●	●	●	●	●	Üniversiteler Yasası ve Uygulamalı Bilimler Üniversiteleri Yasası'na göre, yükseköğretim kurumları, çalışmalarını için gerekli becerileri gösterebilmeleri halinde, standart giriş nitelikleri olmayan adayları kabul edebilir. Bu seçeneğin nasıl kullanılacağını belirlemek yükseköğretim kurumlarına bağlıdır. Öğrenciler, açık üniversitelerde tamamlanan çalışmalara dayalı olarak da kabul edilebilir.
SE	●	●	●	●	●	
BA	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
CH			●	●	●	Her yükseköğretim kurumu, hangi öğrenme türünün/türlerinin dikkate alınacağına karar verebilir.
IS	●		●	●	●	
LI	●	●	●	●	●	Standart yükseköğretime giriş yeterliliği olmayan adaylar, yaygın ve/veya sargın öğrenimin geçerlemesine dayalı olarak kabul edilebilir ('sur dossier' olarak bilinen kabul prosedürü). Hangi öğrenme türünün/türlerinin dikkate alınacağına karar vermek yükseköğretim kurumlarına bağlıdır.
ME	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
MK	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
NO	●	●	●	●	●	
RS	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
TR	-	-	-	-	-	Yükseköğretime erişim için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.

B) Yükseköğretim çalışma gerekliliklerini yerine getirmek için onaylanabilecek yaygın ve/veya sargın öğrenme faaliyetleri

	Aşağıdakilerle ilgili günlük faaliyetlerden kaynaklanan öğrenme		Aşağıdakiler tarafından sağlanan yaygın eğitim ve öğretim (E&T) kursları		Şirket içi eğitim	Yorumlar / daha fazla bilgi (eğer varsa)
	iş / mesleki faaliyet	aile veya boş zaman	Yüksek-öğretim kurumları (HEI'ler)	HEI'ler dışındaki E&T kurumları		
BE fr	●	●	●	●	●	Ek 2'de verilen açıklamaya bakınız.
BE nl	●	●	●	●	●	
BG	-	-	-	-	-	Yükseköğretim çalışmalarının yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
CZ			●			Seçim, Ek 2'de ana hatları verilen mevzuatın içeriğine dayanır. Yükseköğretim kurumları, seçilen kategorinin ötesine geçen öğrenme faaliyetlerini potansiyel olarak tanıyabilir. Ancak bu faaliyetlere mevzuatta açıkça atıfta bulunulmaz.
DK	●		●	●	●	
DE	●	●	●	●	●	Listelenen öğrenme türlerine ek olarak, yükseköğretim kurumları açık dijital rozetleri (yani bireylere verilen doğrulanabilir dijital ödüller), e-portfolyoları ve mikro kimlik bilgilerini de değerlendirebilir.
EE	●		●	●	●	
IE	●	●	●	●	●	
EL	-	-	-	-	-	Yükseköğretim çalışmalarının yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
ES	●	●	●		●	Seçim, mevzuatın, yani 822/2021 sayılı Kraliyet Kararnamesi'nin (Madde 10) içeriğine dayanır.
FR	●			●	●	Ek 2'de verilen açıklamaya bakınız.
HR			●	●	●	Hemşire olarak iş deneyimlerini kanıtlayabilen hemşirelik öğrencileri için özel koşullar (kategori seçimi kapsamında değildir) geçerlidir. Bu kişiler zorunlu klinik uygulamadan muaf tutulabilirler.
IT	●		●	●	●	
CY	-	-	-	-	-	Yükseköğretim çalışmalarının yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
LV	●		●	●	●	
LT	●		●	●	●	Seçim, yaygın ve sargın öğrenme yoluyla edinilen yeterliliklerin geçerlemesi ve tanınmasına ilişkin Yönetmelik'in içeriğine dayanır. Bu yönetmelik, yükseköğretim kurumlarının çeşitli yollarla edinilen yeterlilikleri değerlendirebileceğini öngörür: iş, eğitim, çeşitli kuruluş ve grupların faaliyetlerine katılım, gönüllülük, toplum hizmeti, yaygın ve sargın eğitim, öz-yönelimli öğrenme veya diğer yollar. Yukarıdaki yönetmeliğin aile veya boş zaman faaliyetlerinden öğrenmeyi dışlamadığı anlaşılır ancak bu tür faaliyetlere açıkça atıfta bulunmadığından bu kategori seçilmemiştir.
LU	●	●	●	●	●	Seçim, mevzuatın içeriğine, yani Lüksemburg Üniversitesi'nin organizasyonunu özetleyen 27 Haziran 2018 tarihli Kanunun 33. Maddesinde ve yükseköğretimin organizasyonuna ilişkin 21 Temmuz 2023 tarihli Kanunun 48. Maddesinde belirtilen şartlara dayanır. Aynı seçim ön lisans eğitimi için de geçerlidir (ikinci kanunun 11. maddesine dayanarak).
HU	●	●	●	●	●	
MT	●			●		Önceki tablodaki bilgilere bakınız.
NL	●	●	●	●	●	Tanınabilecek/doğrulanabilecek öğrenim türüne ilişkin herhangi bir yasal kısıtlama bulunmaz. Bu, yükseköğretim kurumları tarafından belirlenir.
AT	●		●	●	●	
PL			●	●	●	

	Aşağıdakilerle ilgili günlük faaliyetlerden kaynaklanan öğrenme		Aşağıdakiler tarafından sağlanan yaygın eğitim ve öğretim (E&T) kursları		Şirket içi eğitim	Yorumlar / daha fazla bilgi (eğer varsa)
	iş / mesleki faaliyet	aile veya boş zaman	Yüksek-öğretim kurumları (HEI'ler)	HEI'ler dışındaki E&T kurumları		
PT	●		●	●	●	24 Mart 2006 tarihli ve 74 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca, yükseköğretim kurumları, bu yasal çerçevede belirtilen sınırlar dahilinde, daha önce tamamlanmış eğitimleri (yükseköğretim kurumlarında veya diğer kurumlarda) ve mesleki deneyimi kredilendirebilir (ayrıca bkz. Ek 2).
RO	●	●	●	●	●	Seçim, mevzuatın içeriğine, yani Yükseköğretim Kanunu'nda (madde 183) öngörülen özelliklere göre yapılır.
SI	●	●	●	●	●	Yükseköğretim eğitim gerekliliklerini yerine getirmek için tanınabilecek/doğrulanabilecek yaygın ve/veya sargın öğrenme faaliyetlerine ilişkin herhangi bir yasal kısıtlama bulunmaz. Bu, yükseköğretim kurumları tarafından belirlenir.
SK	●		●	●	●	Belirtilen kategoriler, bazı yükseköğretim kurumlarının iç düzenlemelerinin analizine dayanır (ayrıntılar için Ek 2'ye bakınız).
FI	●	●	●	●	●	Tanınabilecek/doğrulanabilecek öğrenim türüne ilişkin herhangi bir ulusal sınırlama bulunmaz. Bu, yükseköğretim kurumları tarafından belirlenir.
SE	●	●	●	●	●	
BA	-	-	-	-	-	Yükseköğretim çalışmalarının yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
CH			●	●	●	Her bir yükseköğretim kurumu hangi öğrenme türünün/türlerinin dikkate alınacağına karar verebilir.
IS	●		●	●	●	
LI	:	:	:	:	:	
ME	-	-	-	-	-	Yükseköğretim çalışmalarının yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
MK	-	-	-	-	-	Yükseköğretim çalışmalarının yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
NO	●	●	●	●	●	
RS	-	-	-	-	-	Yükseköğretim çalışmalarının yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi yoktur.
TR			●	●	●	

Ek 4: Yükseköğretim kalite güvence prosedürleri içerisinde yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesini açıkça ele alan üst düzey (ulusal) yönlendirme belgelerinin varlığı, 2023/2024

Aşağıdaki tabloda yer alan veriler bu raporun 4. Bölümünü destekler (bkz. Şekil 4 ve ilgili analiz). Tablo, yalnızca yükseköğretime erişim ve/veya eğitim gerekliliklerinin yerine getirilmesi için yaygın ve/veya sargın öğrenimin geçerlemesine izin veren eğitim sistemlerini dikkate alır (bkz. Şekil 1 ve 2). Üst düzey (ulusal) yönlendirme belgelerine göre, kalite güvence ajanslarının prosedürlerinde önceki yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesinin uygulanmasını açıkça ele alıp almadığını gösterir. Bu durumda, kısa bir açıklama verilir.

	Yürürlükteki ilgili belge(ler)	Açıklama
BE fr	Evet	İlk program değerlendirmeleri için Çerçeve ve beraberindeki kılavuz (Référentiel AEQES et guide d'accompagnement pour les évaluations initiales de programmes) deneyim ve/veya eğitimden öğrenilenlerin geçerlemesine ilişkin bir bölüm içerir (<i>Valorisation des acquis de l'expérience et/ou de la formation</i>). Söz konusu bölümde doğrulama düzenlemelerinin varlığı, bu düzenlemelerle ilgili rehberlik ve bunların öğrenciler tarafından ne ölçüde kullanıldığı ele alınır.
BE nl	Hayır	-
BG	-	-
CZ	Hayır	-
DK	Hayır	-
DE	Evet	Almanya'daki Akreditasyon Konseyi (<i>Akkreditierungsrat</i>) yükseköğretimde kalite güvencesi için standartları ile yönergeleri belirler ve dış değerlendirme için gerekliliklerinden biri, üniversitenin kabul ve derece gerekliliklerinde önceki öğrenmenin ve yaygın öğrenmenin tanınmasını değerlendirmektir. Ayrıca, Alman akreditasyon kurumu tarafından yürütülen değerlendirme süreci, dış değerlendirme sürecinde önceki öğrenmenin tanınmasını açıkça dikkate alır. Ajansın değerlendirme kriterleri, yükseköğretim kurumlarının hem örgün hem de yaygın/sargın önceki öğrenmeyi nasıl tanıdıklarını ve bu tanımayı öğrencilere esnek ve bireyselleştirilmiş öğrenme yolları sağlamak için nasıl kullandıklarını göstermelerini gerektirir.
EE	Evet	Önceki yaygın ve/veya sargın öğrenmenin tanınması/geçerlemesinin organizasyonu ve kalitesi de dahil olmak üzere yükseköğretim mevzuatına uygunluk, yükseköğretim kurumlarının akreditasyonunun bir parçası olarak değerlendirilir. Ayrıntılar için Estonya Eğitim Kalite Ajansı tarafından yayımlanan kurumsal akreditasyona ilişkin Kılavuzlara bakınız.
IE	Evet	Yükseköğretim kurumları kendi kabul politikalarından sorumlu olsalar da, erişim, transfer ve ilerleme konularında prosedürlere sahip olmakla yükümlüdürler. Ayrıca, Kalite ve Yeterlilikler İrlanda (İrlanda'da yükseköğretimin kalitesini denetleyen kurum) tarafından yayımlanan kalite güvence yönergelerine uymaları gerekir. Yaygın ve sargın öğrenimin tanınması ve geçerlemesine kalite güvence kılavuzlarında özellikle atıfta bulunulur ve bu nedenle herhangi bir kurumsal kalite inceleme sürecine dahil edilecektir. Bu ilkeler 2012 tarihli Yeterlilikler ve Kalite Güvencesi Yasası 'nın 57. Bölümüne dayanır.
EL	-	-
ES	Evet	822/2021 sayılı Kraliyet Kararnamesi (Madde 10.2, 26.4, 26.5, Ek II, 3.2) uyarınca, üniversiteler her bir derecenin müfredatında (çalışma planı) yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesi yoluyla elde edilebilecek kredi miktarını, bu kredilerin elde edilebileceği koşulları ve özelliklerini belirtmelidir. Her müfredat için üniversiteler bir müfredat raporu hazırlamalıdır. Bu raporlar, kalite güvence ajansları tarafından yürütülen kalite güvence süreçlerini destekler.
FR	Hayır	-
HR	Hayır	-
IT	Evet	Ulusal Üniversiteler ve Araştırma Enstitüleri Değerlendirme Ajansı, üniversite derslerinin akreditasyonu için, becerilerin belgelendirilmesine ilişkin bir bölüm de içeren bir rehber hazırlamıştır (bkz. s 39).
CY	-	-
LV	Evet	Yükseköğretim Kalite Ajansı, yükseköğretim kurumları için öz değerlendirme kılavuzları yayımlamıştır. Yükseköğretim kurumları, öz değerlendirme raporunda, önceki eğitimde ve eğitim dışında veya mesleki deneyim yoluyla edinilen yeterliliklerin tanınmasını nasıl sağladıklarını açıklamalıdır. Kurumların bu hususları kapsayan iç kurallar veya prosedürlere sahip olması beklenir. Ayrıca, aynı sorular, aynı ajans tarafından geliştirilen yükseköğretim kurumlarının dış değerlendirme kriterlerinde de yer alır.

	Yürürlükteki ilgili belge(ler)	Açıklama
LT	Evet	Ulusal kalite güvence ajansı (Yükseköğretimde Kalite Değerlendirme Merkezi – SKVC) tarafından uygulanan dış kalite güvence prosedürleri kapsamında, yükseköğretim kurumlarının yabancı yeterlilikleri, eğitim sürelerini ve yaygın ve sargın öğrenimi nasıl tanıdıklarına dikkat edilir. Bu durum şu kapsamda değerlendirilir: • <i>ex post</i> kurumsal incelemeler (bkz. Yükseköğretim Kurumunun Kurumsal İncelemesini Yürütme Metodolojisi, Ek 1'e bakınız); • Eğitim alanlarının <i>ex post</i> değerlendirilmesi (bkz. Eğitim Alanlarının Dış Değerlendirme Metodolojisi, Ek 1); ve • Eğitim programlarının <i>ex ante</i> değerlendirilmesi (bkz. Yeni Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi için Metodoloji, Ek 1).
LU	Evet	Akreditasyon sürecinin bir bileşeni olarak, kalite güvence ajansı, uzmanlaşmış yükseköğretim kurumlarının ve ön lisans programları sunan kurumların deneyimden öğrenmenin geçerlemesine (<i>validation des acquis de l'expérience</i> - VAE) yönelik prosedürlerini değerlendirir ve mevcut düzenlemelere uyumu sağlar. Akreditasyon sürecindeki ilgili değerlendirme kriterleri Yükseköğretim Kanunu'nun B ve D Eklerinde listelenmiştir.
HU	Evet	Kurumsal akreditasyon süreci kapsamında yükseköğretim kurumları öz değerlendirme yapar. Macaristan Yükseköğretim Akreditasyon Komitesi tarafından yayımlanan yönergeler e göre (s. 13, madde 11), öz değerlendirme, kurumun yaygın ve sargın öğrenme yoluyla elde edilen öğrenme çıktılarının tanınmasına yönelik prosedürlere sahip olup olmadığını raporlanmasını içerir. Eğer varsa, kurum bu alandaki deneyimini ana hatlarıyla belirtmelidir.
MT	Evet	Yükseköğretimde kalite güvence kurumu olan Malta İleri ve Yüksek Eğitim Kurumu (MFHEA), önceki öğrenmelerin geçerlemesi/tanınması konusunda yol gösterici bir belge yayımlamıştır (Önceki Öğrenmelerin Tanınması (RPL) - Tanımlar, İlkeler ve Yönergeler). Bir eğitim kurumunun bir tanıma politikası uygulamak istemesi halinde, yukarıdaki kılavuz ilkelere uyması ve MFHEA'dan onay talep etmesi (tanımaya başlamadan önce) gerekir. Kurumların izlemesi gereken prosedürle ilgili ayrıntılar için MFHEA'nın özel web sayfasına bakınız.
NL	Hayır	-
AT	Evet	Uygulamalı Bilimler Üniversiteleri Akreditasyon Kararnamesi , sınavlara veya derece programının bölümlerine yönelik kredilendirme açısından örgün, yaygın ve sargın olarak edinilen yeterliliklerin tanınmasına ilişkin prosedürlerin açıkça tanımlanması ve ilgili herkes için şeffaf olması gerektiğini belirtir.
PL	Evet	Polonya Akreditasyon Komitesi tarafından belirlenen program değerlendirme kriterleri, adayların eğitime kabul edilmesine ilişkin resmi olarak kabul edilmiş ve yayımlanmış koşulların ve öğrenci ilerlemesine ilişkin kuralların yürürlükte olması gerekliliğini belirtir. Bu bağlamda, farklı hususlar arasında, eğitim sistemi dışında elde edilen öğrenme çıktılarının doğrulanmasına atıfta bulunur. Söz konusu kriter, program öz değerlendirme raporu şablonundan ulaşılabilir (bkz. Kriter 3, Standart 3.1, s. 25–26).
PT	Evet	Portekiz yükseköğretiminin kalitesinden sorumlu ajans (A3ES), yükseköğretim kurumlarının, öğrencilerin kabulü ve ilerlemesi ile bilgi ve yeterliliklerin tanınması ve belgelendirilmesine ilişkin olanlar da dahil olmak üzere, usulüne uygun olarak onaylanmış ve kamuya açık yönetmeliklere sahip olup olmadıklarını ve bunları tutarlı bir şekilde uygulayıp uygulamadıklarını doğrular. Eğitim derecelerinin değerlendirilmesi ve akreditasyonu kılavuzu , akademik eğitim ve mesleki deneyimin tanınmasının dış değerlendirmeye yönelik öz değerlendirme rehberine dahil edilmesi gerektiğini öngörür.
RO	Evet	2023 Yükseköğretim Kanunu (madde 189) yaygın ve sargın bağlamlarda edinilen öğrenme çıktılarının geçerliliğinin iç kalite güvence prosedürleri ile desteklenmesi gerektiğini belirtir. Ayrıca, aynı kanun (madde 189 ve 190) doğrulamanın Ulusal Yeterlilik Kurumu ve Romanya Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Ajansı tarafından geliştirilen bir metodolojiye dayalı olarak yapılması gerektiğini belirtir. Ancak yasa yeni olduğu için söz konusu metodoloji henüz hazırlanmamıştır (yine de mevzuatta öngörülmektedir).

	Yürürlükteki ilgili belge(ler)	Açıklama
SI	Evet	Slovenya Yüksek Kalite Güvence Ajansı'nın (SQAA), Yükseköğretim Yasası 'nın 35. maddesi uyarınca, yükseköğretimde önceki yaygın ve/veya sargın öğrenmenin geçerlemesi (tanınması) konusunu ele alması gerekir. Bu maddeye göre, lisans ve yüksek lisans eğitim programları, eğitim programına kaydolmadan önce edinilen bilgi ve becerilerin tanınması için tanımlanmış kriterlere sahip olmalıdır. SQAA, akredite yükseköğretim kurumlarının önceki örgün, yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması için yeterli prosedür ve süreçlere sahip olmasını şart koşar (bkz. Yükseköğretim kurumları ve eğitim programlarının akreditasyonu ve dış değerlendirmesine ilişkin ölçütler , Madde 53 ve 54), ancak ölçüt veya koşullar öngörmez. Bunlar, bireysel yükseköğretim kurumları tarafından tanımlanır.
SK	Evet	Slovak Yükseköğretim Akreditasyon Ajansı tarafından yayımlanan Yükseköğretim İç Kalite Güvence Sistemi Standartları , yükseköğretim kurumlarının politikalarının yeterliliklerin, çalışma sürelerinin, yaygın ve sargın öğrenme de dahil olmak üzere önceki öğrenmelerin tanınmasının şeffaf, tutarlı ve güvenilir olmasını sağlaması gerektiğini belirtir (Madde 5, f).
FI	Evet	Finlandiya Eğitim Değerlendirme Merkezi değerlendirmelerini, yükseköğretim kurumları için Denetim kılavuzuna (2019-2024 dönemi) dönüşen bir denetim çerçevesine göre yürütür. Kılavuzun 3.1.2. Bölümü (s. 12), yükseköğretim kurumunun 'öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması, eğitimin ilerlemesi ve derecelerin tamamlanması ile ilgili hüküm ve düzenlemeleri tutarlı ve şeffaf bir şekilde uyguladığını' belirten geniş bir formülasyon içerir. Eğitim kurumları arasında geçerlilik prosedürlerini ve yaklaşımlarını daha tutarlı hale getirmek amacıyla, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı ile Ekonomik İşler ve İstihdam Bakanlığı'nın, işyerinde ve yaygın eğitimde edinilen yeterliliklerin tanınmasına yönelik araç ve prosedürlerin oluşturulmasını teşvik etmek ve yönlendirmek için bir çalışma grubu kurmuş olması da dikkate değerdir. Çalışma grubunun görev süresi Temmuz 2021'den Aralık 2024'e kadar sürecektir.
SE	Hayır	-
BA	-	-
CH	Hayır	-
IS	Hayır	-
LI	Hayır	-
ME	-	-
MK	-	-
NO	Hayır	-
RS	-	-
TR	Evet	Türkiye Yükseköğretim Kalite Kurulu (TYKK) tarafından yayımlanan Kurumsal Öz Değerlendirme Raporu Yazım Kılavuzu'nda , 'B.2.3. Öğrenci kabulü ve önceki öğrenmelerin tanınması ve kredilendirilmesi' alt kriteri, yüz yüze, kamusal, uzaktan/harmanlanmış eğitim, sargın öğrenme yoluyla elde edilen bilgi ve beceriler de dahil olmak üzere önceki öğrenmelerin tanınması ve kredilendirilmesi anlamına gelir.

Teşekkür

AVRUPA EĞİTİM VE KÜLTÜR YÜRÜTME AJANSI (EACEA)

Platformlar, Çalışmalar ve Analizler

Boulevard Simon Bolivar 34 (Birim A6)
1049 Brüksel
BELÇİKA
(<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>)

Yönetici editör

David Crosier

Yazarlar

Daniela Kocanova (koordinasyon) ve Anna Horváth

Grafikler ve düzen

Patrice Brel

Kapak

Avrupa Birliği Yayın Ofisi

Üretim koordinatörü

Gisèle De Lel

Katkıda Bulunan Eurydice Ulusal Birimleri**AVUSTURYA**

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und
Forschung
Abt. Bildungsstatistik und –monitoring
Minoritenplatz 5
1010 Wien
Birim katkısı: ortak sorumluluk

BELÇİKA

Unité Eurydice de la Communauté française
Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Administration Générale de l'Enseignement
Avenue du Port, 16 – Bureau 4P03
1080 Bruxelles
Birim katkısı: ortak sorumluluk

Eurydice Vlaanderen
Departement Onderwijs en Vorming /
Afdeling Strategische Beleidsondersteuning
Hendrik Consciencegebouw 7C10
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Birim katkısı: ortak sorumluluk

BOSNA-HERSEK

Sivil İşler Bakanlığı
Eğitim Sektörü
Trg BiH 3
71000 Sarajevo
Birim katkısı: ortak sorumluluk

BULGARİSTAN

Eurydice Birimi
İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi
Eğitim Araştırma ve Planlama Birimi
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofia
Birim katkısı: ortak sorumluluk

HIRVATİSTAN

Hareketlilik ve AB Programları Ajansı
Frankopanska 26
10000 Zagreb
Birim katkısı: ortak sorumluluk

KIBRIS

Eurydice Birimi
Milli Eğitim, Spor ve Gençlik Bakanlığı
Kimonos ve Thoukydidou
1434 Nicosia
Birim katkısı: Elli Hadjigeorgiou

ÇEK CUMHURİYETİ

Eurydice Birimi
Çek Ulusal Uluslararası Eğitim ve Araştırma Ajansı
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
Birim katkısı: Jana Halamová ve Helena Pavlíková

DANİMARKA

Eurydice Birimi
Yükseköğretim ve Bilim Bakanlığı
Danimarka Bilim ve Yükseköğretim Ajansı
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Birim katkısı: Yükseköğretim ve Bilim Bakanlığı

ESTONYA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Araştırma Bakanlığı
Munga 18
50088 Tartu
Birim katkısı: Janne Pukk (uzman), Inga Kuk (koordinatör)

FİNLANDİYA

Eurydice Birimi
Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı
P.O. Box 380
00531 Helsinki
Birim katkısı: Hanna Laakso

FRANSA

Eurydice Birimi
Değerlendirme, Tahmin ve Performans İzleme
Müdürlüğü (DEPP)
Milli Eğitim, Gençlik, Yükseköğretim ve Araştırma
Bakanlıkları
61–65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Birim katkısı: ortak sorumluluk

ALMANYA

Eurydice-Informationsstelle der Länder im
Sekretariat der Kultusministerkonferenz
Taubenstraße 10
10117 Berlin
Birim katkısı: Thomas Eckhardt

YUNANİSTAN

Eurydice Birimi
Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Müdürlüğü
Uluslararası ve Avrupa İşleri Genel Müdürlüğü
Helenik Diaspora ve Kültürlerarası İlişkiler
Milli Eğitim, Din İşleri ve Spor Bakanlığı
37 Andrea Papandreou Str. (Office 2172)
151 80 Maroussi (Attiki)
Birim katkısı: MEB: Alexia Karvouni, Yannis
Katsanevakis

MACARİSTAN

Macar Eurydice Birimi
Eğitim Otoritesi
19–21 Maros Str.
1122 Budapest
Birim katkısı: ortak sorumluluk

İZLANDA

Eurydice Birimi
Milli Eğitim ve Çocuk Bakanlığı
Borgartun 33
105 Reykjavik
Birim katkısı: ortak sorumluluk

İRLANDA

Eurydice Birimi

Eğitim Departmanı
Uluslararası Bölüm
Marlborough Street
Dublin 1
DO1 RC96
Birim katkısı: Eğitim Bakanlığı (DoE) ve İleri ve
Yükseköğrenim, Araştırma, Yenilik ve Bilim
Bakanlığı (DFHERIS)

İTALYA

Unità italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione
e Ricerca Educativa (INDIRE)
Agenzia Erasmus+
Via C. Lombroso 6/15
50134 Firenze
Birim katkısı: Alessandra Mochi;
ve uzman: Paola Castellucci (Direzione Generale
dell'internazionalizzazione e della comunicazione –
Ministero dell'Università e della Ricerca)

LETONYA

Eurydice Birimi
Devlet Eğitimi Geliştirme Ajansı
Valņu street 1 (5th floor)
1050 Riga
Birim katkısı: ortak sorumluluk

LİHTENŞTAYN

Informationsstelle Eurydice
Schulamt des Fürstentums Liechtenstein
Austrasse 79
Postfach 684
9490 Vaduz
Birim katkısı: Belgin Amann

LİTVANYA

Eurydice Birimi
Ulusal Eğitim Ajansı
K. Kalinauskas str. 7
03107 Vilnius
Birim katkısı: ortak sorumluluk

LÜKSEMBURG

Unité nationale d'Eurydice
ANEFOR ASBL
eduPôle Walferdange
Bâtiment 03 – étage 01
Route de Diekirch
7220 Walferdange
Birim katkısı: Araştırma ve Yükseköğretim
Bakanlığı

MALTA

Eurydice Ulusal Birimi
Araştırma, Hayat Boyu Öğrenme ve İstihdam
Edilebilirlik Müdürlüğü
Eğitim, Spor, Gençlik, Araştırma ve Yenilik Bakanlığı
Great Siege Road
Floriana VLT 2000
Birim katkısı: ortak sorumluluk

KARADAĞ

Eurydice Birimi
Vaka Djurovica bb
81000 Podgorica
Birim katkısı: Bayan Milica Zizic, Yükseköğretim
Dairesi, Milli Eğitim Bakanlığı

HOLLANDA

Eurydice Nederland
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
Rijnstraat 50
2500 BJ Den Haag
Birim katkısı: Sakina Aouam ve Charlotte Ruitinga

KUZEY MAKEDONYA

Avrupa Eğitim Programları ve Hareketlilik Ulusal
Ajansı
Boulevard Kuzman Josifovski Pitu, No 17
1000 Skopje
Birim katkısı: ortak sorumluluk

NORVEÇ

Eurydice Birimi
Yükseköğrenim ve Beceriler Müdürlüğü
Postboks 1093
5809 Bergen
Birim katkısı: ortak sorumluluk

POLONYA

Lehçe Eurydice Birimi
Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi Vakfı
Aleje Jerozolimskie 142A
02-305 Warszawa
Birim katkısı: Magdalena Górowska-Fells; ulusal
uzman: Dr. Mariusz Luterek (Varşova Üniversitesi),
Bayan Renata Korzeniowska-Puculek (Bilim ve
Yükseköğrenim Bakanlığı) ile istişare halinde

PORTEKİZ

Portekizce Eurydice Birimi
Eğitim ve Bilim İstatistikleri Genel Müdürlüğü
Av. 24 de Julho, 134
1399-054 Lisbon
Birim katkısı: Margarida Leandro, Yükseköğretim
Genel Müdürlüğü (DGES) ve Yükseköğretim
Değerlendirme ve Akreditasyon Ajansı (A3ES)
işbirliğiyle

ROMANYA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanında Topluluk
Programları Ulusal Ajansı
Universitatea Națională de Știință și Tehnologie
Politehnica București
Biblioteca Centrală
Splaiul Independenței, nr. 313
Sector 6
060042 București
Birim Katkıları: Doçent Cristina Florina Barna,
Ulusal Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Üniversitesi
(SNSPA); Profesör Daniela Cristina Ghițuică,
Bükreş Politeknik Üniversitesi ve Yükseköğretimde
Romanya Kalite Güvence Ajansı (ARACIS);
Profesör Nicoleta Lițoiu, Bükreş Politeknik
Üniversitesi

SIRBİSTAN

Eurydice Birimi Sırbistan
Tempus Vakfı
Zabljacka 12
11000 Belgrade
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

SLOVAKYA

Eurydice Birimi
Slovak Uluslararası İşbirliği Akademik Derneği
Križkova 9
811 04 Bratislava
Birim Katkısı: Martina Valuškova ve Juraj
Schweigert

SLOVENYA

Eurydice Slovenya
Milli Eğitim Bakanlığı
Eğitim Geliştirme ve Kalite Ofisi
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

İSPANYA

Eurydice España-REDIE
Instituto Nacional de Evaluación Educativa (INEE)
Ministerio de Educación, Formación Profesional y
Deportes (MEFD)
Paseo del Prado, 28
28014 Madrid
Birim Katkısı: Gerardo López Porras, Juan
Mesonero Gómez ve Jaime Vaquero Jiménez

İSVEÇ

Universitets- och högskolerådet/
The Swedish Council for Higher Education
Box 4030
171 04 Solna
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

İSVİÇRE

Eurydice Birimi
İsviçre Kanton Eğitim Bakanları Konferansı (EDK)
Speichergasse 6
3001 Bern
Birim Katkısı: Aurélie Robert-Tissot (Eğitim,
Araştırma ve Yenilik Devlet Sekreterliği) ve Antoine
Maret (Swissuniversities)

TÜRKİYE

Eurydice Birimi
MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)
Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat
B-Blok Bakanlıklar
06648 Ankara
Birim Katkısı: Dilek Güleçyüz, Hatice Nihan Erdal
(MEB), Aydın Aslan (YÖK)

AB İLE İLETİŞİME GEÇME

Şahsen

Avrupa'nın her yerinde yüzlerce Europe Direct merkezi bulunmaktadır. Size en yakın merkezin adresini çevrimiçi olarak bulabilirsiniz (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en).

Telefonla veya yazılı olarak

Europe Direct, Avrupa Birliği ile ilgili sorularınızı yanıtlayan bir hizmettir. Bu hizmete şu şekilde ulaşabilirsiniz:

- ücretsiz telefonla: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bazı operatörler bu aramalar için ücret alabilir),
- şu standart numaradan: +32 22999696,
- şu form aracılığıyla: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_en.

AB HAKKINDA BİLGİ BULMA

Çevrimiçi

Avrupa Birliği hakkında AB'nin tüm resmi dillerinde bilgi Europa web sitesinde (europa.eu) mevcuttur.

AB yayımları

AB yayımlarını şu adresten görüntüleyebilir veya sipariş edebilirsiniz: op.europa.eu/en/publications. Ücretsiz yayımların birden fazla kopyası Europe Direct veya yerel dokümantasyon merkezinizle iletişime geçerek edinilebilir (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en).

AB hukuku ve ilgili belgeler

AB'den yasal bilgilere, 1951'den bu yana tüm resmi dil versiyonlarında tüm AB yasaları dahil olmak üzere erişmek için EUR-Lex'e (eur-lex.europa.eu) gidiniz.

AB'den açık veriler

data.europa.eu portalı, AB kurumlarından, organlarından ve ajanslarından açık veri kümelerine erişim sağlar. Bunlar hem ticari hem de ticari olmayan amaçlar için ücretsiz olarak indirilebilir ve yeniden kullanılabilir. Portal ayrıca Avrupa ülkelerinden çok sayıda veri kümesine erişim sağlar.

Avrupa'da yükseköğretimde yaygın ve sargın öğrenmenin geçerlemesi

Eurydice raporu

Bu rapor, Avrupa'daki yükseköğretim sistemlerinin yaygın ve sargın öğrenmeden elde edilen öğrenme çıktılarını tanıyıp tanımadığını ve geçerli kılıp kılmadığını ele alır. Rapor özellikle, yaygın ve sargın öğrenmenin yükseköğretime alternatif erişim sağlayıp sağlayamayacağını; yaygın ve sargın öğrenmenin örgün derece derslerinin yerine geçerek yükseköğretim çalışma gerekliliklerinin yerine getirilmesine ne ölçüde katkıda bulunabileceğini; onaylanabilecek öğrenme türünü ve onaylama uygulamasının temelini oluşturan kalite güvence mekanizmalarını inceler. Rapor, yükseköğretim eğitim gerekliliklerinin yerine getirilmesi için yaygın ve sargın öğrenimin geçerlemesinin, yükseköğretim eğitime erişim için geçerlemesinden daha yaygın olduğunu ortaya koyar. Aynı zamanda, isteğe bağlı düzenlemeler çok çeşitli gerçeklikleri kapsar.

Rapor 37 Avrupa yükseköğretim sistemini kapsar (tüm AB Üye Devletleri, Bosna-Hersek, İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye).

Eurydice Ağı'nın görevi, Avrupa'nın farklı eğitim sistemlerinin nasıl organize edildiğini ve nasıl işlediğini anlamak ve açıklamaktır. Ağ, ulusal eğitim sistemlerinin açıklamalarını, belirli konulara ayrılmış karşılaştırmalı çalışmaları, göstergeleri ve istatistikleri sağlar. Tüm Eurydice yayımlarına Eurydice web sitesinden ücretsiz olarak veya talep üzerine basılı olarak ulaşılabilir. Eurydice, çalışmaları aracılığıyla Avrupa düzeyinde ve uluslararası düzeyde anlayış, işbirliği, güven ve hareketliliği teşvik etmeyi amaçlar. Ağ, Avrupa ülkelerinde bulunan ulusal birimlerden oluşur ve Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) tarafından koordine edilir. Eurydice hakkında daha fazla bilgi için bkz. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>.

Publications Office
of the European Union

Basılı

ISBN 978-92-9488-605-7
doi:10.2797/34504
EC-09-24-015-EN-C

PDF

ISBN 978-92-9488-604-0
doi:10.2797/296107
EC-09-24-015-EN-N